

## Af P. V. Jacobsens Dagbøger 1827—33.

Meddelt af Bibliotheksassistent, cand. mag. Jul. Clausen.

*Peter Vilhelm Jacobsen*, Skuespillet „Trolddoms“ kendte Forfatter, er født i København d. 21. December 1799. Hans Fader var oprindelig Vinkyper; det lykkedes imidlertid denne at oparbejde en selvstændig og indbringende Forretning, saa at han kunde give sine to Sønner en god Opdragelse. I 1817 blev J. dimitteret fra Metropolitanskolen, og tre Aar efter tog han juridisk Embedseksamen. Samtidig med at J. nu traadte ind i Kancelliet som Volontær, tog han livlig Del i det just da rask fremskydende Samliv mellem Studenterne, der førte til „Studenterforeningens“ Stiftelse. J. var her Senior en lang Aarrække. Af Uddragene af de her meddelte Dagbøger, der ere forærede det store kgl. Bibliothek af et af hans Børnebørn, vil det hurtigt ses, hvor livlig interesseret — og tillige hvor overlegen — en Tilskuer J. har været ved alle Tidens Begivenheder, og da i første Række de litterære, der paa dette Tidspunkt endnu ikke havde vejet Pladsen for de politiske Interesser. Den lakoniske Form, i hvilke mange af disse Dagbogs-Notitser ere holdte, viser, at J. væsentlig har anvendt dem som Støttepunkter for sin Hukommelse ved sin ret udstrakte Korrespondance, navnlig med sin gode Ven, Adjunkt Adler i Ribe. Egentlig ere disse Dagbøger altsaa at betragte som en Slags Kladdebøger til disse og andre Breve. Dog ere de udførlige nok til at give os et fængslende Indblik i alt, hvad der optog den akademiske Ungdom i dens daglige Liv og Færden, dens Samtaler, dens Sym- og Antipathier, i Aarene omkring 1830, paa samme Tid som de tegne os et tydeligt Billede af deres Forfatters ejendommelige Personlighed. J., der — efter at have gennemgaaet Skalaen fra Kopist til Fuldmægtig i Kancelliet — 1833 var bleven Assessor i Landsover- samt Hof- og Stadsretten, slutter omtrent samtidigt hermed sine Dagbogsoptegnelser. Hans udprægede historiske Interesser, der som bekendt have givet sig saa smukt et Udslag i hans fortrinlige Afhandlinger til Belysning af Danmarks indre Historie i sidste Halvdel af det 16. Aarh., tog ham nu stærkere fangen, selv om hans betydeligste litterære Efterladenskab, „Trolddom“ (1847) — skønt hvilende paa dyb historisk Indsigt og Viden — blev af æsthetisk Art. J., der i 1841 var gaaet over i Rentekammeret som Kommitteret, vedblev at beklæde denne Stilling til sin Død, der allerede indtraf d. 13. Maj 1848.

### 1827.

Juli 14 . . . Chr. Winther tænker paa at blive Præst. Hertz rejser paa Onsdag. En almindelig Rejselyst er i Anledning af Dania<sup>1)</sup> kommet over Folk. Hauch kommen hjem og tager

<sup>1)</sup> I 1819 var Danmarks Dampskibsfart begyndt med „Caledonia“. Først seks à syv Aar senere forøgedes Flaaden med to nye Dampskibe „Prindsesse Wilhelmine“ og „Dania“. Det første sejlede paa Lübeck, det sidste løb afvekslende til Aarhus, Aalborg og Fredericia. „Caledonia“ vedligeholdte en ugentlig Fart paa Kiel.

snart ud til sin Lectorplads i Sorøe; meer poetisk end nogen-sinde før; Tieck har af sig selv tilbudt sig at udgive hans paa Tysk skrevne Digte og Arbejder.

Juli 17. Jeg er meget misfornøjet med Studenterforeningen<sup>1)</sup>. Selskabet misforstaaer selv, forsaaavdt en halv Tanke imellem flyver Medlemmerne gennem Hovedet, aldeles hvad det er til, og Senioratet har vel stundom smukke Ord i Munden, men vide vel næppe hvad de betyde, saalidet som de handle derefter . . Sligt er ogsaa anvendt i Sagen om den store Køretur: det var raskt, det var fint, det var studentertiligt; og dog er der i den senere Tid ikke meget, som Foreningen har foretaget sig, der i sin inderste Grund er mere forkert end dette Pragttog, hvorved den indvortes lurvede Studenterforening viser nogle udvortes polerede Sider for hele Kjøbenhavn og environs.

— 18. holdtes Fceten for Studenterforeningens Fødselsdag. Omtrent 50 Medlemmer deltog deri, dog vare endel af disse saa kloge ikke at køre med i Optoget fra Foreningen og ud. I Frederiksdal spistes og drukkes frit Frokost. Man spadserede ovenpaa, man var munter og oprømt, man delte sig inde i Skoven i to Partier og skøde paa hinanden med Granskovler; selve Honoratiores toge heri Del eller rettere vare de virksomste; kort det var et skønt Syn. Derefter bleve vi i den stærke Hede og under den skrækkeligste Støv førte gennem Virum, over Brede, forbi Erenitagen til Kirsten Piils Kilde, hvor endel Vand blev nydt, og firstemmige Sange, der overalt lod sig høre, naar blot et Øre stak sig frem dertil, afsjungne under et stort Auditorium af Jan Hagel. Man satte sig atter i Vognene for at køre til Bellevue; man vadskede Hænder og Ansigt og børstede sine Kjoler, for at blive renlige, og spiste nu i den tætte, lumre, kun af svage, gigtopvækkende Trækpust hjemsøgte lange Buegang i Enden af Haugen, hvor alting gik højtideligen af; Musikkantere,

<sup>1)</sup> Studenterforeningen var bleven stiftet d. 16de Juli 1820. P. V. Jacobsen havde i de første Aar af dens Tilværelse været et meget aktivt Medlem og oftere siddet i Senioratet. I 1824 vare Lokalerne flyttede fra Købmagergade til Boldhusgade. Se iøvrigt H. C. A. Lund: Studenterforeningens Historie I. 1897.



dertil lejede, spillede, og Kanoner affyrtes ved Skaaler. Der blev drukket slige for Foreningen, Universitetet og Professorer, Poul Møller, Rahbek, Seniorerne og Heiberg. Man drak Kaffe i den store Sal og blev som gale af Glæde, da Himlen viste sig saa naadig, at Jomfru Pohlmann<sup>1)</sup> i det samme kørte forbi. Nu gik man over i Dyrehaven, hvor Thiele viste Marionetspil og Jørgen Jørgensen Ridekunster og en 7-aars Dreng ekvilibristiske Kunster for os; man sang igen firstemmige Sange, og alt var henrivende muntert. Man drog atter tilbage til Bellevue for at drikke Thevand, men Meisling<sup>2)</sup>, Thortsen<sup>3)</sup>, Kilde<sup>4)</sup> og jeg satte os i vor Vogn og kørte til Kjøbenhavn, uden saa at sige at tale et Ord til hverandre, undtagen at dette havde været den nederdrægtigste Tour, vi endnu havde gjort i vort Liv. Lunkent Vand er vammelt.

Juli 22 . . . Hauch har skrevet en Tragedie, der hedder Tiberius, og havde igaar stort Selskab, for hvilket han oplæste den. — Paa Gaderne seer man ikke andet end Russer og hører ikke andet end Gadedrengenes: „Aah, Rusmand, Rusmand, giv mig en lille bitte Skilling!“

— 24. (I en Recension af N. C. Bierrings Vaudeville „Attestats og Forlovelse“, opført 1. Gang ved en Sommerforestilling d. 23. Juli 1827:) Jfr. Pätges havde kun lidet at varetage, men gjorde dette naturligtvis som hun skulde, og saae saa pæn ud,

<sup>1)</sup> Sangerinden Emilie Pohlmann fra Hamborg havde givet en Koncert paa det Kgl. Theater d. 1. Maj 1825 og gjort saa megen Lykke, at Direktionen havde engageret hende til at optræde som Gæst ved en Række Forestillinger, der alle gaves for udsolgt Hus. Hun spillede bl. a. i den kendte Vaudeville „Die Wiener in Berlin“. I 1827 var hun atter i Kbhvn. og optraadte ved en Sommerforestilling d. 17. Juli i samme Stykke.

<sup>2)</sup> S. S. Meisling, bekendt Filolog, f. 1789, var først Rektor i Slagelse, fra 1826 i Helsingør, til Latinskolen blev nedlagt her i 1839.

<sup>3)</sup> C. A. Thortsen, f. 1798, særlig kendt som Forf. til „Forsøg til en dansk Metrik“. Tog 1827 Magistergraden, 1836 den filosof. Doktorgrad. Blev 1844 Rektor i Randers. T. var en meget litterært interesseret Mand og en af Jacobsens intime Venner.

<sup>4)</sup> Justitsraad H. C. Kilde, en af Jacobsens Slægtninge. „Justitsraad Kildes Gaard“ lidt forbi „Jærnporten“ (daværende Vesterbro Nr. 48, nu Hjørnet af Øhlenschlägersgade) nævnes ofte af Datiden som Stadens yderste Grænse, hvor Brolægningen hørte op og Mudderet begyndte.

at Fabricius<sup>1)</sup> oppe i Senoriatsværelset rendte Hovedet imod Væggene ligesom en drukken Flue. (Det er skrækkeligt, hvad man siger, at hun skal være forlovet med en Isenkræmmer).

Juli 25. Flyveposten har i den senere Tid ikke leveret noget ret godt: Enden paa Lieutenantens Historie<sup>2)</sup> og af Rosenkildes Breve<sup>3)</sup> ere ikke meget interessante . . . Øhlenslæger siges at skrive paa en Vaudeville . . . Reitzel<sup>4)</sup> er bleven forlovet med en Skrædderdatter ligeoverfor ham. Nogle Ondskabsfulde fortæller Historien saaledes: Reitzel havde lagt Mærke til denne lille Pige, der ofte sad i Vinduet; han løb ofte til sit for at se ud, og da han er saa overmaade lang, troede Damen hvergang enten at han vilde kaste sig ud eller falde ud og syntes lidt angst derover. Dette antog R. for Kærligheds Medfølelse og traadte nu en skøn Soldag hen til Vinduet med Hjerter Es i Haanden, pegede paa det og derpaa paa sit eget Hjærte; hun smilte; han rendte uden Hat over Gaden og blev staaende paa det nederste Trin af Trappen fra 1ste til 2den Sal i hendes Huus; hun kom ud og stod paa det øverste Trin. De kyssedes, og Forlovelsen var sket<sup>5)</sup>.

Septbr. 24. Russerne skulle iaar til examen artium skrive baade Klade og Renskrift paa kulørt Papir, for at de ikke skulle kunne snyde ved Hjælp af de paa hvidt Papir skrevne Excepter. Ørsted er Opfinder af dette naragtige Krigspuds og har erholdt 20 Rdlr. til at indkøbe Papir for.

Oktbr. 5. Chr. Winther har indgivet Begæring om at antages ved Theatret. Er det som Sanger, nu da hans Stemme har tabt sig saa meget, og hans Bryst er saa slet? Eller som Skuespiller? Som saadan kan han vel ikke gøre Lykke nok. Rosenkilde skal have sagt til ham for nogen Tid siden: „Hør

<sup>1)</sup> Fr. Fabricius, f. 1789, var paa det her omhandlede Tidspunkt Volontair ved det store kgl. Bibliothek, blev senere Bibliotheks-Secretair ved samme.

<sup>2)</sup> Fru Gyllebourgs kendte Bidrag i Nr. 4 og flg. Numre af „Den flyvende Post“ for 1827, der senere fremkom som „Familien Polonius“.

<sup>3)</sup> „Brudstykker af en dansk Rejsendes Breve til Hjemmet“ (se C. N. Rosenkildes Efterl. Skrifter I s. 97—184).

<sup>4)</sup> Universitetsboghandler C. A. Reitzel, f. 1789.

<sup>5)</sup> Ifølge Meddelelse fra en Familien R. Nærstaaende er dette dog paa langt nær overensstemmende med Virkeligheden. Udg.

ved Du hvad! Gaa til Theatret, og gift Dig saa med Jfr. Pætges, saa har jeg 2 forsørget, som jeg vilde have dem.“ Denne lille Dame sættes nu af alle i enhver Henseende saa højt.

Oktbr. 14. Øhlenslæger oplæste igaar i Studenterforeningen de 2 første Sange af hans Hrolf Krake; han læste temmelig utydelig, hvorved en Del undgik Øret. Man kan ej godt bedømme enkelte, især en af de første Sange af et episk Digt, og det kan, navnlig ved de mange Beskrivelser, der forekomme i hans, gerne være, at det er smukkere at læse end at høre forelæst, selv af Øhl.; imidlertid var der alt adskillige meget smukke og meget morsomme Partier tilsyne; men derimod ogsaa Flauheder.

— 19. Virvarret med Chr. Winthers Theaterforsøg kan kun faa finde ud af; nogle paastaa, at han aldrig har tænkt paa det, end mindre gjort Skridt til at blive Skuespiller. Iblandt disse Dr. David<sup>1)</sup>. Disse ere nok Løgnhalse. — Andre sige vel, at han er gaaet til Theatret, men sætte dette i Forbindelse med Planer, som ikke synes sande. Saaledes den, at han skulde være dødelig forelsket i Jfr. Pætges (medens det er vitterligt, at han hele Sommeren har været det i en anden). Endeligen sige nogle, at han har indgivet Begæring, men at han i disse Dage har taget den tilbage; iblandt dem, der sige dette, skal den Pige, en Jfr. Strøm, som han har været forelsket i, være. Jeg veed det ikke; men vilde ønske det.

Decbr. 2. „Aprilsnarrene“ er maaske den af Vaudevillerne, der holder sig bedst i Folkegunsten; jeg tænker, det kommer af Spillet. Winsløw jun., Md. Vexschall, Jfr. Jørgensen ere endnu ligesaa fortræffelige som før. Rosenkilde og Jfr. Pætges ligesaa. Vist er hun for lang i Begyndelsen, men man glemmer det lidt efter lidt og troer tilsidst selv, hun er en 13- eller halvfjorten Aars Tøs.

— 19. En Affaire, foregaaet paa Comedien ved Nielsens Aftenunderholdning forleden Søndag, gør megen Opsigt og har,

<sup>1)</sup> C. N. David, f. 1793, havde erlervet Doktorgraden under et Studieophold i Göttingen 1822—23, var i 1829 en kort Tid Redaktør af „Statstidende“, blev 1830 Prof. extraord. i Statsøkonomi.

som den ogsaa maatte, vakt almindelig Forbitrelse. En Student Lorck<sup>1)</sup> befandt sig den Aften i sin Onkels, Etatsraad Hvidts Loge ved Siden af den, hvori nogle af de fremmede Ministre sad. Disse taledede uafbrudt højt under Forestillingen, og da der hyssedes af dette Uvæsen, blev det kun værre. Der hyssedes igen, og nu hyssede Lorck, iøvrigt en meget stille Person uden nogen Tendens til Anmasselse, med. Den spanske Minister-Resident, Cordova, gav nu paa fransk højest fornærmelige Ord fra sig til sine Venner; Lorck og han kom op at skændes, og efter de tildels groveste Injurier endte det med, at Cordova gik ud af Døren og i det samme spyttede efter Lorck. Det var endda godt, at denne ikke fik Lov til at fare ud og banke ham. Denne Cordova skal være en fæl Person; ved Hoffet gaar han lige klods ind paa Hofdamerne og gloer paa dem gennem sin Lorgnet, saa de maa vende sig om.

### 1828.

Januar 25. Store Forandringer med Armeen paatænkes, f. Ex. at Officererne skulle have Shærfer igen og Opslager paa Frakkerne, samt at et ridende Jægercorps skal oprettes m. m. — Kuhlau's Lulu<sup>2)</sup> er paa en for ham meget smigrende Maade forskrevet til Paris; han lever i megen Armod og kan ikke i Vinter bo i Kbhvn., som han ønskede, men maa opholde sig i Lyngby.

Februar 1. Samtale med Chr. Winther i disse Dage; gjort ham en Tjeneste. Han havde villet gaa til Theatret og i saa Fald forstødt Hr. Harboe af Jfr. Pætges' Hjærte<sup>3)</sup>, hvis han sidder der, som W. dog ej troer.

— 7. Ligesom Md. Wexschall Nytaarsdag fik en brillant Ring tilsendende (fra den unge Watt<sup>4)</sup> siges der), saaledes skal

<sup>1)</sup> Sandsynligvis Lorents Lorch, f. 1806, en ældre Broder til den ret bekendte Læge J. H. Lorch, Forf. til „Fem og halvfjerdsinstyve Aar“. (Kbh. 1885).

<sup>2)</sup> „Lulu“ blev første Gang opført paa det kgl. Theater 29. Oktbr. 1824.

<sup>3)</sup> cfr. Fru Heiberg's „Et Liv gjenoplevet i Erindringen“ I, hvor Harboe optræder under Pseudonymet Herman.

<sup>4)</sup> Sandsynligvis en Søn af en meget bekendt Grosserer A. Watt, Chef for Handelsfirmaet Watt & Gordon, der tillige havde Hørfabrik i Kbhvn.

og Jfr. Pætges have faaet en med 3 Diamanter efter Opførelsen af „Preciosa“. — Spadseret og set en Dame til Hest i Mandsdragt.

Februar 14. Duel mellem Vinhandler August Petersen (Lieutenant ved det borgerlige Artilleri) og en Skomager (Lieutenant ved Jægerne), foranlediget af, at den første ikke vilde tjene med den sidste, da denne endnu var Svend, i Artilleriet. Petersen er slemt tilrakkert og kan næppe komme til at duellere med en Skrædder, som han og har fornærmet paa samme Maade.

— 23. Hos Prins Ferdinand er opført Scener af „Recensenten og Dyret“, og en fransk Vaudeville. Heiberg var med som Tilskuer og havde skrevet en Epilog, bestaaende afvekslende af 1 Linje dansk, 1 tysk og 1 fransk, for hvilken Kongen personlig takkede ham. Der skal gives nogle Forestillinger endnu; Heiberg skal skrive en ny Vaudeville for dem og være Regisseur derved.

Marts 28. Kjøbenhavnsposten har givet et Stykke mod Heiberg i Anledning af den i Begyndelsen af Aaret indrykkede Spas med Magdalenestiftelsen i „Flyveposten“, hvor Heiberg beegnes paa det groveste, og det næsten rent ud siges, at han har været overmaade liderlig i Kiel.

April 8. Igaar paa Maleriudstillingen; der er grumme meget, men ikke meget godl. Nogle norske Søstykker af Dahl, en romersk Scene (af Lindau) forestillende et dansende Par med Thorvaldsen, Thiele, Holten, Freund o. fl. Danske som Tilskuere; Lorentzen i Negligée i sin Stue, af Rørbye, der og har leveret en god Skænkestuescene fra Middelalderen. Fremdeles en ypperlig Hund, af Lorentzen, der er sat meget dybsindig og komisk i et smukt Landskab som Omgivelse. Endelig en Gadeseene, af Blanck, der forestiller en Garder talende venligt med en frugt-sommeligt Kokkepige, medens hans Hest æder, uset af hende, af hendes Grønkurv, og hans Hund bæsser Kødet i hendes Kurv, til hvilket alt et jydsk Soldateransigt, der i Baggrunden staar Skildvagt, leer uendeligt smøret.

— 13. Et Skib med Thorvaldsens Christus og Apostlene,

samt flere Arbejder af ham, Freund og Bissen, i Marmor og Gibsafstøbninger, er ankommet.

April 18. Taabelige Rygter 1) at den svenske Fregat (med en Contreadmiral paa) der tilligemed 2 à 3 mindre Skibe forleden sejlede gennem Sundet, skulle ved Gothenborg forene sig med den norske Flaade, derpaa i Skaane indtage den der samlede lille svenske Armee, landsætte den paa Sjælland og erobre Danmark. 2) at Englænderne ville have en fast Punkt i Østersøen og desaarsag agte at bemestre sig Christiansø. 3) det endda fornøftigste, at Sverrig, Danmark, Preussen, Østrig og England have sluttet en Koalition, hvis Hensigt er at modsætte sig Rusland, saafremt det vil beholde noget af det, det ventelig erobrer i Tyrkiet.

— 20. Ad „Freias Alter“<sup>1)</sup> klappedes meget, hyssedes noget og pebes lidt, det sædvanlige ved ethvert nyt Stykke. Det har imidlertid paa næsten alle mine Bekendte gjort et ubehageligt Indtryk; den yngre Møhl kunde endog ikke engang udholde mer end 1ste Akt, og Hertz<sup>2)</sup>, der kender min koleriske Utaalmodighed, har raadt mig fra at se det.

— 30. [Efter en Redegørelse for Indholdet af „Flyttedagen“<sup>2)</sup> fortsætter J.:] Det Hele viser sig overhovedet ikke som et nyt, genialsk Lystspil, udsprunget af en poetisk Opfattelse af Nutiden, men som en klog og forstandig Efter- eller Omdannelse af holbergske Arbejder. Er det derfor end sikkert bedre end den af det tyske Væsen udsprungne „3 Maaneder efter Bryllyppet“<sup>3)</sup>, kommer det sikkert til at staa tilbage for Heibergs Komedie, naar den engang kommer, idet denne ikke blot vil

<sup>1)</sup> Øhlenschlägers Forsøg paa at faa „Freias Alter“ til at reussere ved at gøre det til Vaudeville med alle Steder fra indsamlet Musik lykkedes ikke. Den første Opførelse, 19. April 1828, efterfulgtes kun af en anden og sidste.

<sup>2)</sup> Henrik Hertz var en god Ven af Jacobsen, der, som det nedenfor vil ses, var en af de første, for hvem H. delvis afslørede sin Anonymitet. J. var Hertz's eneste Medarbejder ved „Anonym Nytaarsgave 1832“; hans Bidrag hertil var „Mødet i Dyrehaven“. Paa dette Tidspunkt vidste dog J. intet om H.'s Forfatterskab; han anede saaledes ikke, at „Flyttedagen“, første Gang opført 29. April 1828, var af H.

<sup>3)</sup> Af Overskou. Opført første Gang 24. April 1828.

være ligesaa lokal som Vaudevillerne og Flyttedagen selv er, men tillige mere ny, og derved mere skikket for os, og mere original. Sujettet er iøvrigt ikke behandlet omfattende nok.

Maj 7. Droschker paa Amagertorv.

Juni 20. Igaar i Dyrehaugen: første Gang sejlet med Dampskib. Sjællands Kyster gjorde ikke det Indtryk paa mig, som stod til at vente, men det foraarsagedes vel dels ved den legemlige Ubekvemhed, jeg endnu føler, dels ved min Frygt for Svindel og Søsye. — I Dyrehaugen kloge Hunde og Jomfruer (Kunstens  $\alpha$ : Kunsternes (Gudinde inter alios aliasque), fede Folk, franske Jonglører og danske Ekvilibrister, Menagerier, Klapper- eller Kæmpeslanger.

Juli 3. Heibergs Plan antaget<sup>1)</sup>; Ellepigen eller Ellehøjen hedder den; Kuhlau komponerer Musikken til den.

— 22. Kongen er misfornøjet med sit Livcorps, fordi dets Medlemmer ikke ville exercere.

August 30. I „Flyveposten“ er begyndt en Novelle, uden tvivl af Heiberg selv<sup>2)</sup>.

Oktober 6. Heibergs Feststykke er færdigt og roses meget, selv af Rahbek, som skal være bleven forsonet med ham — Heiberg skriver paa en Vaudeville, der foregaar i Paris mellem lutter Danske<sup>3)</sup>. — Fabricius, Hvidt, Lorek og flere Abekatte, samle Studenter til at marschere med Fakler den 1. Novbr. op paa Slotspladsen for at bringe det unge Par et vivat plus ultra.

— 7. En ny antagen Skuespiller, Holst<sup>4)</sup>, en Slegfredsøn af Holstein<sup>5)</sup>, skal være ret passabel. — Fortælling Nr. 7 i „Flyveposten“ ej af Heiberg; thi lidt udelikat i Kærlighedsforholdet, uden at det skal være det, ogsaa langt og vel trent.

<sup>1)</sup>  $\alpha$ : til Festforestillingen i Anledn. af Prins Frederiks og Prinsesse Wilhelmnes Formæling, 6. Novbr. 1828.

<sup>2)</sup>  $\alpha$ : „En Hverdagshistorie“ af Fru Gyllembourg.

<sup>3)</sup> „De Danske i Paris“ kom dog først frem 29. Januar 1833.

<sup>4)</sup> Wilhelm Conrad Holst, f. 1807, debuterede som Alonzo i „Preciosa“ 14. Novbr. 1828

<sup>5)</sup> Kammerherre Frederik Conrad Holstein, der havde været Theaterchef siden 1811.

Oktober 12. Petoletti<sup>1)</sup> har ved en Audiens hos Kongen faaet mundtlig Tilladelse til at snakke „lidt“ i Pantomimerne paa det nye Theater.

— 13. Studenternes Fakkeltog ser yderst ultraisk ud; men det er det næppe; de taabelige Studenter, hovmodige af vor Herre ved hvad, ville vise sig, deres smukke Stemmer, deres købte Fakler etc. for Publikum, og griber derfor en saadan Lejlighed. Da sligt skal ske, gaa og endel med for paa den Maade at komme til at se de Løjer.

— 15. I denne uniformerede Tid foraarsagede det, at Schlegel efter Ansøgning erholdt Tilladelse til at bære Højesterets-Uniform (qua extraord. Assessor), at det kom under Ventilation i Konsistoriet, om ikke samtlige Professorer og burde have een, ligesaavel som alle andre. Schlegel, Herholdt, Øhlenschläger og Bang, skulle især have været for det, Rahbek og endel andre, men især den gamle Hurtigkarl imod det. Ogsaa blandt Prokuratorerne ved Overretten blev i ramme Alvor opkastet det Spørgsmaal, om de ikke burde ansøge om en Uniform; men da straks forkastet.

— 17. Fakkeltøget skal op ad Købmagergade. De vil forkaste Øhlenschlägers Sang, der rigtignok skal være daarlig.

— 22. Til at forelæse i Studenterforeningen har jeg paa-tænkt at skrive en Afhandling enten om Studiemaaden her ved Universitetet, eller om Pjerrots Karakter, eller Bidrag til Karakteristik af Christian 5's Regering; kanske der bliver ikke noget af nogen af dem. — Øhlenschläger har aldeles forandret sin Sang for Studenterne, saa at sige uopfordret.

— 23. Der tales meget ondt om Prinsens liden Genegen-

<sup>1)</sup> Petoletti, der tidligere havde været knyttet til Morskabstheatret paa Vesterbro, havde i Forening med en Englænder Levin rejst et Theater paa Nørrebro paa Blaagaards Terrain. Da Pantomimerne herude imidlertid havde et mere engelsk Tilsnit, end Københavnerne vare vante til, maatte Theatret paa Nørrebro opgives, og Petoletti og Levin med sine to smukke Døtre Rosa og Flora forenede sig med Selskabet paa Vesterbro, der lededes af James og Adolf Price. De to Brødre Price giftede sig i 1830 samme Dag med Søstrene Levin, James med Rosa, Adolf med Flora. Børn af sidste Ægteskab ere de i vor Ballets Historie fremragende Navne: Valdemar og Juliette Price. Om Theatret paa Nørrebro se nedenfor.



hed til at komme tilbage. Kom han ikke, stod Huset paa Nicolai Kirketaarn en net; det vilde virkelig være noget af det mest latterlige i denne Historie; men den er vel udentvivl Løgn. — Da Øhlenschlægers nye Sang ikke passer til Kompositionen, har han nu forandret den igen.

Oktober 24. Cancelliet er mig i denne Tid dobbelt kedelig og ækel; thi der gaar Formælingssnakken endnu langt værre for sig end andensteds. — Hegermann<sup>1)</sup> er yderst human imod Studenterne (Jærgerveærer, Allarmplads ved Studiegaarden. Exerccerplads den alm. ved Gothersgade, at de kun skulle exercere 2 Timer ad Gangen etc.); det er slemt, thi saa falder Skammen for den uartige Opførsel, der naturligvis alligevel vil vise sig, alene paa dem; før delte Lorentz den med dem, ja undskyldte den endog for dem. — Idag set det nye Theater paa Nørrebro<sup>2)</sup>; Tilskuerpladsen er et Parket, to Etager Loger, hvoriblandt en kgl. med tilhørende Damask om, Kavalerloge og særskilt Opgang; endelig et Galleri med 4 Rader Bænke og endda overflødig Plads. Loftet over Tilskuerne er smukt malet, og deri skal hænge en svær Lysekrone, som paa det kgl. Theater. Theatrum selv er smukt og meget rummeligt; Gulvet bestaar næsten blot af Faldlemme, og hvad Loftet angaar er der, istedenfor et sammenhængende helt, eller aldeles intet, kun Bjælker for hver 2 og 3 Kulisser, midt over Theatret, med Rækværk paa Siderne, hvilket anses som meget kunstigt. Nogle Dekorationer saa jeg, der, skønt sete nærved og ved Dagslys, dog vare fortræffelige.

— 26. Prinsen kommen i Forgaars, straks hos Kongen i 3 Timer, igaar spadseret med sin Kæreste paa Østergaden etc.

— 27. Den unge Prinses nye Palais skal være saa nydeligt, bekvemt og smagfuldt indrettet og meubleret som muligt. Imidlertid synes Prinsessen ilde om det, siger Folk.

— 28. At sidde i Kontor en Formiddag uden at have noget at bestille, er noget af det, der kommer Helvede nærmest

<sup>1)</sup> Daværende Oberst J. H. Hegermann-Lindencrone, f. 1765, var 12. Oktbr. 1828 bleven udnævnt til Chef for Kongens Livcorps, det officielle Navn for Studenterkorpset.

<sup>2)</sup> Se Noten ovenfor.

her paa Jorden<sup>1)</sup>. Denne umaadelige Uvirksomhed, denne Snakken taabelige Ting og Vigtiggøren er dræbende. Min Kancelliraad er en kollegial Bramarbas, dog ikke blot (i sin Mund) mod de Smaa (mig undtagen), men ogsaa mod de Store. Alt hvad han siger, alle hans liberale Ideer, som med stærk Decision fremsættes, er derfor kun Spilfægteri af en temmelig taabelig Opposition mod hans Overmænd og andre Vedkommende. Imidlertid — foruden at han er en overmaade rig Mand — er der ikke saa liden Dygtighed hos ham. og navnlig en temmelig Fasthed og Bestandighed — ikke altid slet begrundet, — der er saa meget agtværdigere, som de fleste andre i en lignende Stilling, mellem den store Uvished i Lovgivningsbestemmelserne hans Fag betreffende, og uden en duelig Decisor, vist vilde være meget usikre. Den næste i Kontoret, en gammel Kancellist, der af Skæbnen og sine Foresatte er meget tilsidesat, og som derfor har lagt sig efter et vist Kattævæsen mod begge og andre, der dog ikke hjælper ham videre frem. Naar jeg skulde komme til at sige: „det er godt Vejr imorgen“, kunde jeg være vis paa, at han i en billigende, men dog eftertænksom Tone, vilde svare: „ja, det er ogsaa godt Vejr imorgen“, og siger jeg saa: „ja, jeg mener da idag“, saa vil han smile og sige: „ja, jeg mener da ogsaa idag“. Og saaledes gentager han altid andres Ord, uden at det deraf kan ses aldeles vist, om han blot snakker En efter Munden eller ikke, naar man ikke kunde kende det af andre Data. Da Kontorchefen, vor Herre ved egentlig hvorfor, har ladet sin Naade falde paa mig, er han — Kancellisten — gal paa mig, men det mærkes aldrig. Vor anden Kancellist er et forunderligt Menneske: stundesløs og dog attent, den uordenligste Fusentast og dog en særdeles duelig Arbejder; godmodig og dog

<sup>1)</sup> Paa dette Tidspunkt var J. endnu Volontær. Med Bestemthed tør det ikke siges, i hvilket af Cancelliets Departementer han arbejdede, da han først opføres i Statskalenderen for 1830 efter at have modtaget fast Ansættelse som Cancellist i 4. Departement (vgl. Domæner m. m.). Da han imidlertid nævner to „Cancellister“ som fast ansatte, har det sandsynligvis været i 1. Departement, hvor Justitsraad G. H. Richter var Chef, C. Bang og L. C. Fasting 1. og 2. Cancellisekretær. De andre Departementer havde kun én Cancellisekretær.

uden Hensyn til andre; grov og fiftig næsten i samme Øjeblik er han et særdeles snurrigt Væsen. Af vore 2 Volontairer (foruden mig) er den ældste et højt, rankt smukt Menneske, men der ser ud som en pyntet Underofficer. Hele hans Udseende viser paa det allertydeligste, at vor Hærs har bestemt ham til Officer, og det i den Grad, at det maatte forekomme En ubegribeligt, at han dog ikke er bleven det. Den yngste er en ubetydende ung Adelsmand, der ikke just er dum, og som har gode Sprogkundskaber, men dog næppe duer til andet end til at være Kammerjunker.

Oktober 29. Den nye Litteraturlidende<sup>1)</sup> skal udkomme maanedlig og være en Mellemart af de engelske og franske Revuer; den er gaaet ud fra Clausen, men der skal nok være for mange om Sagen og allerede nogen Uenighed. Spørgsmaal om ikke korte Anmeldelser af alt nyt burde udkomme, istedetfor slige store Afhandlinger om enkelte Ting; jeg troer, at dette vilde være mere fornødent for vor Litteratur og Publikums nuværende Standpunkt.

Novbr. 1. Naar man er borte fra alle de Forberedelser, som her gøres i Byen til Festen, kan fornuftige Folk næppe formodes at interessere sig synderligt for den hele Sag. Anderledes er det her, hvor alting hvert Øjeblik kalder En hen til Betragtninger derover; Det maatte være et Menneske, der var fuldkommen ligegyldigt for sig og sine Nærmestes og Fjærneres tilkommende Livsro, som ikke bekymrede sig om denne Sag. Hvorledes vil Tilstanden, tildels eller aldeles frembragt ved denne unge Fyrste, blive, naar han engang bliver Regent? Der ere faa Konger af den oldenborgske Stamme, der ere fremtraadte under saa glimrende Auspicier som Frederik VI. Der er faa Konger, der gennem et langt Regeringsliv have bevaret saa simpel og retskaffen en Vilje for sit Lands Lykke; og hvorledes er det dog ikke gaaet? Det er inidertid ikke hans Skyld, men Ulykken er kun, at der ikke er født flere Bernstorffer under hans Regering. Havde Danmark frembragt saadanne der, hvor

<sup>1)</sup> Maanedsskrift for Litteratur.

de skulde være, vilde Kongens Regering have blevet ligesaa nyttig og heldig, som nu uheldig. Selv de Fejl, som nu her, ere for det meste saadanne, som man vilde tilgive hos hvilken-somhelst gammel Mand, selv om han ej var Konge. — Men Fremtiden!

Novbr. 3. Igaar Forniddags var der Stads i Slotskirken, hvortil Undertegnede havde Billet, men ej gik derhen. Cantate af Guldberg snavs i høj Grad, Weyses Musik skal være dejlig. — Studentertoget igaar Eftermiddags Kl. 6 var særdeles smukt. Undertegnede stod paa Holmens-Bro og saa det. Det strakte sig fra Midten af Slotspladsen over Højbro og Amagerstov til Købmagergade; siden udfyldte de hele Slotspladsens Længde. Der var 900 Studenter, det vil sige Halvdelen vare de Embedsmænd etc. Sangen af Øhlenschläger var maadelig; men Synet var imponerende og Afsyngningen var smuk. Siden kørte de Kongelige omkring (ogsaa forbi den fattige Studenterforening), og var der den Aften mange Steder anbragte Blaalys. Det er smaa 1 à 1½ Alens Stave, der brænder med en Art Raketlue og giver en uendelig Svovlstank fra sig. Deres Lysning er uhyre stærk; i Bredgaden stod et Sted 2 næsten omgivet af blot Begkranse (30 à 40 Stk.), og i hines Gilans saa disse ud som smaa røde Punkter, som et Lys, der staar og brænder i Solskin. Da de altsaa hæve al Harmoni, ere de upassende, om man endog ikke kom til at hoste af dem. — Paa Gammelstov traadte Overpræsidenten ud af Raadhuset, da Kongen kom der, og holdt en Tale, og derefter blev en af Garbrecht<sup>1)</sup> forfattet Sang afsungen. — Interessant Anekdote om Prinsen, der spurgte Kapt. Schwartz paa en Spadseretour i Esplanaden, om hvor Fru Dannemand<sup>2)</sup> boede. Han benægtede at vide, at hun eksisterede.

— 7. Ved hele Festen bemærker man, at Kongen er den, der skønt mest ligefrem og rolig, har været hjærteligst rørt

<sup>1)</sup> J. G. F. Garbrecht, f. 1799, 1827 etableret som Grosserer, var tillige Løjtnant (senere Oberstlieutenant) ved det borgerlige Infanteri, og erhvervede sig en ikke helt smigrende Navnkundighed ved sine talløse Sange og Poesier („Sange for d. borgerlige Infanteri“, „Gravillier“ osv.).

<sup>2)</sup> Fru D., Frederik VI's Elskerinde, boede paa Toldbodvejen.

og sjæleglad over det hele. Prinsessen har enkelte Gange været meget rørt, Dronningen har i al Fald for megen Anstand til at lade sligt mærke. Prinsen er alle Festdagene set at gaa eller ride omkring paa Gaden eller Volden, som om det ikke var ham, al den Herlighed gik an. — Igaar Aftes spillede „Elverhøi“; iaften gives det igen.

Novbr. 16. H. C. Andersen skriver en Vaudeville, der foregaar nedenfor Nicolaitaarn<sup>1)</sup>).

— 17. Skydeselskabets Fest eller i det mindste dens Balparé skal være paatvunget Selskabet, idet Brockenhuus<sup>2)</sup> skal uden Bemyndigelse, have foreløbigen bedet Kongen om at komme til et Bal derude, og da han havde sagt Ja, maatte de gøre et. Der kan deltage henimod 400 Personer, og hver deltagende Mandsperson betaler for sig 16 Rdlr. og for hver Dame 4 Rdlr. foruden for Vin; de af Selskabets Medlemmer, der ikke ville deltage, skulle kun betale 5 Rdlr. til dette Gilde.

— 18. Igaar udkom Øhlenschlægers „Danrigets Allegorier“ eller de af de forskellige Masker paa Prins Christians Bal fremsagte Vers. De fleste af dem ere kun maadelige, og nogle enkelte ret gode. Der er i disse, synes mig, igen i en højere Grad opvakt til Live hans forunderlige Sorgløshed at sætte Ord om paa Plads i Sætninger, hvor de aldrig maa staa — item Spring i Tanken — item Citater og Lærdom, saaledes forklarer en ostindisk Malebarer, at Himmelen kommer af Himmalaia-bjærgtet, og at Benævnelsen Menneske lyder næsten ens paa dansk og indisk m. m.

— 23. Heibergs „Elverhøi“ bærer alt ved den blotte Læsning, et nationalt Præg, men dette maa ses tydeligere ved Opførelsen, hvor Udførelsen af Musiknumrene — der ere og maa være gamle, nordiske simple Melodier — kommer til. Den efterlader sig vel ikke, i det mindste ikke ved Gennemlæsningen, noget udmærket Indtryk, men et behageligt; og den er ikke saa forsynet med Skønheder, som den er fri for Fejl. Virkelig er der i Intrigen kun et Par Ting, hvorom der kunde tvistes, om

<sup>1)</sup> „Kærlighed paa Nicolai Taarn“, første Gang opført 25. April 1829.

<sup>2)</sup> J. L. Brockenhuus, f. 1759, Overhofmester hos Dronningen.

de burde være saaledes. Men derfor er der paa den anden Side endel fortræffelige Enkeltheder, og adskillige af Karaktererne ere baade nye og gode. — Den unge Prins skal for sin Fornøjelse have et Caroussel. — „Hrolf Krake“ fik jeg læst ud. I det Hele er det hverken godt eller slet. Det er ikke godt; men saafremt nogen anden af vore Poeter havde villet skrive det, vilde man have set en Forskel, hvorved Øhlenschläger's vilde staa meget højt. Det er ikke slet, men det Hele efterlader dog et Indtryk, som naar man i flere Timer har set paa eller gjort noget der i Grunden er aldeles unyttigt. Man underholdes, imedens det gaar for sig, saa saa, men ser man siden tilbage, finder man den Tid ligesaa tom, som den, sit hele Liv paa Vagt trækkende, Officers er det. „Hrolf Krake“ kan godt staa i Reolen og ret vel lade sig læse; men den kunde endnu bedre have været baade ulæst og ugjort; og det er kun forsaaavidt godt, at Øhlenschläger længe har arbejdet paa den, som han i den Tid ikke har gjort noget værre.

Decbr. 2. De gamle Professorer ere meget vrede paa det nye Maanedsskrift, og Rasmus Møller<sup>1)</sup>, der iøvrigt var tilbuddt at deltage i Entreprisen, gaar om og smigrer alle dem, som han paa nogen Maade kan vente at faa Recensioner af.

— 8. 3 Russer kom til Heiberg for at spørge ham, om han troede, de havde Talent til at blive Digtere.

— Ved Ballet paa Skydebanen dansede den unge Prins saa meget med den ene Frøken Mynter, at denne tilsidst saa sig nødt til desaaarsag at forlade Ballet.

## 1829.

Januar 26. Store Kanefarter i denne Tid. Den unge Prins kører hver Dag 3 à 4 Gange. Hans Folk og Hofofficerer have in pleno beklaget sig hos Kongen, fordi de aldrig faa Ro, men jages fra Morgen til Aften.

— 28. Fru Rahbek begravedes igaar i største Stilhed; Rahbek havde i Forvejen faaet Nøglen til Kirkeporten af Graver-

<sup>1)</sup> P. Erasmus Müller, f. 1776, Münters Efterfølger paa Sjællands Bispestol.

karlen; kun Hegerne og Øhlenschläger fulgte, og Rahbek havde — endskjønt til Overflod, tænker jeg — bedet Studenterforeningens Medlemmer ej at følge.

Februar 21. Winthers Digte ere udsolgte; item Waldemar Seier; af begge skulle komme nye Udgaver. Ligeledes af den udsolgte Fodrejse af Andersen<sup>1)</sup>, hvor Reitzel har modtaget Forlaget. Han har ogsaa købt Andersens Vaudeville, der udkommer om 3 à 4 Uger.

Marts 4. I Mandags Koncert i Studenterforeningen, 2 Afdelinger og en Scene: de bekendte firstemninge Sange og nogle andre, sammenknyttede med en Dialog i bunden Stil. Skrædderne sidde lystige paa Bordet og synge, og ville derefter, da det er Fastelavnsmandag, gaa hen paa Kroen, da de pludselig føle Smertes i Maven af de mange Boller, de have spist. De synge „Ak, hvor jeg har ondt i min Mave“ (Weyses Ord og Musik); nu kommer Pigen ind, da hun hører deres Smerte og giver dem hver en varm Serviet; denne hjælper straks og nu synge de „Tak, Tak, mange Tak, for den varme Salvete etc.“, hvortil var endnu knyttet en anden lille nye Piece af Weyse. — Efter Bordet opførtes et Schattenspiel „An der Wand“, der skal have været godt.

— 8. Intet andet end Studenterforenings-Nyt og det endda tarveligt. Igaar læste Bjerring<sup>2)</sup>: Karakteristik af de politiske Partier og „Aar 1899“, en politisk Vaudeville. Især den sidste Afdeling aldeles ubeskrivelig flov. Især i denne nedreves paa absolut-monarkisk Regeringsform og Regenter, hvorved der gaves flere Sidehug til Ting her i Landet. Og alt dette for en Samling af henvend halvandethundrede, ham som tildels hinanden, indbyrdes ubekendte Mennesker. Seniorerne og in specie jeg have gjort os beredte til at imodtage en vel conditioneret Næse; thi det kan næppe gaa godt. — Prins Fritz skal, hører jeg, nyde ganske forfærdelig Estime blandt de simpleste Klasser af Borgerne.

<sup>1)</sup> „Fodreise fra Holmens Kanal til Østpynten af Amager“.

<sup>2)</sup> N. C. Bjerring, Forf. til den ovenfor nævnte Vaudeville „Kiærlighed og Attestats“, f. 1804. Rejste 1829 til Frankrig som Huslærer, men kom atter tilbage i 1833 og ernærede sig som Sproglærer.

En Grund hertil er naturligvis, at han lader sig se meget, og da viser et rask, utvungent Væsen, og legemlig Dygtighed og Behændighed.

Marts 15. Bjerring har nok faaet eller faar en Irettesættelse af Politiet. Seniorerne, siger Rygtet, har faaet en fra Kancelliet. Hvad der ej er sket, kan ske!

— 23. I Foreningen var i Lørdags stort Spektakel mellem Bjerring, der vilde forsvare sig mod Rygterne om hans Afhandling og en Hob andre Medlemmer. At han selv udæsker Kampen, er vistnok. Den hele Lejer er imidlertid i Bevægelse, og Begæringer om hans Exclusion, Udgang af Selskabet etc. forfattes rundt omkring af Medlemmer. Seniorerne tilskrev ham igaar, at det vel alt tidligere havde fundet hans Forelæsning upassende, men ej villet gjort videre Foranstaltninger, da man ansaa hin som en Ubesindighed, og vilde oppebie, om Statens Autoriteter vilde gøre noget; men at, da han endnu fremkaldte slige Discussioner, maatte man paa det alvorligste anmode ham om at aflade med slig Udæskning, da ellers Følgen vilde blive formelig Andragende fra Medlemmerne om hans Exclusion, og Sagen da maatte komme til Lands- Lov og Ret, idet Foreningen ej var kompetent Dommer om det Strafværdige eller Ikke-Strafværdige ved hans Skrift m. m. — Harboe, der sagdes forlovet med Jfr. Pætges (som nu er kommen i Huset hos Wexschalls) har paa-draget sig en Kasse-mangel ved Klæde-Oplaget og skudt sig i Lørdags.

— 28. 3dje Hefte af „Maanedsskrift for Litteraturen“ er udkommet. Recensionen over „Bidrag til Digtekunstens Historie under Chr. VII“ er af Thortsen, kyndig og forstandig. Der gøres opmærksom paa, at Rahbek og Nyerup, der endnu ere inde i hin Tids Detail og ej hæve, eller have kunnet hæve sig over dette, ikke ere skikkede til at give os en saadan Historie af den Tids Digtekunst, som senere Tider ene kunne finde Interesse i, nemlig en Fremstilling af det Karakteristiske med dets Aarsag og Virkninger. Hertil er føjet Træk af en Sammenligning mellem hin og vor Tid i den ommeldte Henseende, hvor især vor Tids Frembringelsers større Nationalitet, og hine Tidens



større Selvstændighed (i Modsætning af Efterligning) og Flid, hvad Formen angaar, er udhævet.

Marts 31. Rahbek er ret vel fornøjet med Recensionen i Maanedsskriftet, men Nyerup er vred.

April 12. Paa sidste Koncert i Foreningen deklamertes et Stykke „Matrosen“ af Chr. Winther, indeholdende en gammel Matroses Ankomst paa Rheden efter Toget 1807, hvorledes han blev meget fortvivlet og sluttelig lagde sit Hoved paa et Anker og hensov. Dette Digt, der var affekteret nok, blev indført i „Kjøbenhavnsposten“ og har glædet Kommandør Wolff<sup>1)</sup> saa meget, at han, skønt ubekendt med Winther, har tilsendt ham et Komplimentdigt paa Etatens Vegne, paa mange lamme Fødder.

— 14. Liunge<sup>2)</sup> (Bæstet) var forleden gaaet op til Andersen (Bæstet) for at spørge ham om, hvad han vilde skrive til Sommer, hvilket Liunge naturligvis vilde indføre blandt „Kjøbenhavnsposten“s Nyheder. Bæstet Andersen svarede, at han agtede at skrive et stort humoristisk Værk.

— 23. Prins Ferdinand forlovet med Kronprinsesse Caroline; det skal solenniter deklareres paa Mandag otte Dage, Brylluppet skal være 31. Juli i stor Stilhed; Ferdinand skal blive Statholder i den gamle Landgreves Sted.

— 27. Andersens Vaudeville gjorde hos endel temmelig Lykke, saaledes hos mange Studentere; andre pibe. Md. Wexschalls Spil skal have været højst mærkværdigt. Hun skal have set ud og ageret som „den gediegneste Ræddike-Mær“, saaledes er det gængse Udtryk derom.

Maj 3. Langes<sup>3)</sup> „Essex“ var meget slet og behandlede af Publikum nok næsten endnu værre. Han havde lejet en Loge

<sup>1)</sup> P. F. Wulff, Kommandør i Søetaten, var en meget litterært interesseret Mand, der bl. a. i Forening med Foersom oversatte adskillige af Shakespeares Dramer; W. har ogsaa oversat Byrons „Manfred“ og Th. Moore's „Lalla Rookh“ under Titel „Paradiset og Feen“.

<sup>2)</sup> A. P. Liunge, f. 1798, „Kjøbenhavnsposten“s Redaktør.

<sup>3)</sup> J. C. Lange f. 1785, Litterat og Journalist. I Løbet af 9 Aar fungerede han som Redaktør for ikke mindre end 7 Aviser og Tidsskrifter, hvoraf nogle rigtignok havde en meget kort Tilværelse. Det betydeligste af de Bladforetagender, til hvilke han var knyttet, var „Nyeste Morgenpost“, som L. redigerede sammen med Fr. Thaarup 1828—33. Hans Skuespil

og der indbudet Liunge, O. Thomsen<sup>1)</sup>, Bjerring og flere, og ved Spektaklet ved Enden sagde han til dem: Det er Kabale — men de (Acteurerne) spillede ogsaa snavs. I „Morgenposten“ skal han overmaade naivt, i den sidste Tid have bedet Publikum om endelig ikke at pibe eller hysse ad hans Stykke, derimod mundtligt eller skriftligt henvende sig til ham selv desangaaende.

Maj 5. Forfatteren til Arvingerne<sup>2)</sup> har, uden at han behøvede det, i „Kjøbenhavnsposten“ taget til Genmæle mod de slette og barbariske Kritikker over hans Stykke i bemeldte Blad. Hvad der er det interessanteste, er, at det af Underskriften ses, at det er den samme Mand, der er Forfatter til „Burchardt“ og „Flyttedagen“.

— 6. Hvem Forfatteren er til „Burchardt“ etc., ved jeg nu.

— 7. Ved Illuminationen forleden Aften slog Publikum mange Vinduer ind omkring i Byen, især i Butikker, der ej vare illuminerede; det kan naturligvis ej være Enthusiasme for Prins Ferdinand og høje Brud. — Heibergs Sang ved „Elverhøi“s Opførelse om Tirsdagen<sup>3)</sup>, der alt tidligere var overrakt Kongen, havde bevæget ham meget; han havde tørt sine Øjne med et Lommetørklæde og mumlede noget til Heiberg om, at det maatte være Stene, der ikke bleve rørte derved.

— 11. Overrabbiner Wolff, kommen fra Tyskland, boer hos os, Wolff paa 1ste Sal istandsat af os<sup>4)</sup>, og Møblementet besørget af Jødemenheden. Stort Rend i 8 Dage paa Trapperne for at se Værelser og Møbler. Det var som ved Maleristillingen. 2 à 300 Mennesker daglig trække gennem alle Værelser. Siden han er kommen, ere alle Vinduer i de ligeoverfor liggende Jødehuse fra tidligt om Morgenen fulde af Folk, der se over til ham. Aaron Henriques paa anden Sal havde

---

„Grevnen af Essex“ opførtes første Gang 30. April 1829. Det gav Anledning til en kraftig Avispolemik.

<sup>1)</sup> O. Thomsen, f. 1802, var fra 1821—28 Amanuensis ved Universitetsbibliotheket, derefter en Del Aar Medredaktør af Avisen „Dagen“.

<sup>2)</sup> Henrik Hertz's „Arvingerne“ blev første Gang opført 31. Marts 1829.

<sup>3)</sup> I Anledn. af Forlovelsen opførtes „Elverhøi“ Tirsdag d. 5. Maj.

<sup>4)</sup> A. A. Wolff, f. 1801 i Darmstadt, havde et Par Aar været Rabbiner i Giessen i Hessen, før han 8. Maj 1829 kom hertil. Jacobsen boede i Pilestræde Nr. 121.

Dagen efter Præstens Ankomst ordentlig bedt Fremmede paa ham, ligesom man ellers bede Folk til sig paa en Dyresteg.

Maj 19. Lange havde henvendt sig til Øhlenschlæger med Anmodning om en Attest for, at hans Stykke var godt; Øhlenschlæger gav ham en, hvori han erklærede sin Tro, at Langes Forhold før og i den Tid, „Essex“ fremførtes for Publikum, samt at han havde dadlet andre Kunstnere (f. Ex. Hauch), var Hovedaarsagen til hans Tragedies Fald; men derved havde han dog tillige angivet en Hoben Fejl, som Synderen havde begaaet i sit Stykke. Berggreen<sup>1)</sup> sagde til Øhlenschlæger, at han havde hørt, Øhlenschlæger havde klappet ad „Essex“, og at Øhlenschlæger vel havde gjort det af Godmodighed; men herpaa foer Øhlenschlæger op: „For Fanden! Af Godmodighed! Nej, havde jeg klappet, gjorde jeg det, fordi Stykket var godt, og saa vilde jeg gøre det endnu.“

— 27. Kongen vil have, at Prins Fritz skal lære at kommandere, saavel Fodfolk som Kavalleri, og at han skulde lære at ride. Imod det sidste indvendtes, at han red meget godt; men Kongen sagde, „at den Art Riden kunde han ikke lide, han skulde begynde som simpel Kavallerist, med blot Dækken paa Hesteryggen; det havde den unge Herre godt af.“ Th. Münter fortalte, at han i Tale med Stemann og Bülow var kommen til at nævne „Prins Fritz“. Stemann spurgte straks: hvem det var? og da Münter mente, at naar Frederik den Store kunde gaa under Fritzenavnet, kunde vor Prins med, sagde Bülow, at han for nogen Tid siden i Samtale med Kongen ogsaa var kommen til at benævne ham saaledes, men at Kongen derpaa havde sagt, at han syntes, Prinsen nu kunde være stor nok til at kaldes Prins Frederik.

— 28. Maanedsskrift for Litteratur 5. Hæfte kommet. Deri to Artikler om Øhlenschlæger; en almindelig af Ørsted, og en anden om Hrolf Krake af Heiberg. Den Heibergske Recension, der støtter sig med den ene Fløj til „Flyveposten“s tidligere Principer og med den anden til de besynderlige Enkeltheder i

<sup>1)</sup> A. P. Berggreen, f. 1801, Musiker, var en stor Beundrer af Øhl. og satte Musik til dennes „Billedet og Busten“ (se nedenfor).

Hrolf, medens Centrum udgør Dadlen af det filantropiske og formentlig forstandige hos Øhl., angriber ham fra flere Kanter, end det ved første Øjekast ser ud til. Det er en klog Karl, den Heiberg. Han har sagt saa meget ondt som muligt om Bogen, og dog sagt dette saa høfligt som muligt, ja endog saaledes, at enhver Stakkel, der har læst og syntes godt om Bogen, ikke kan føle sig fornærmet derved.

Maj 30. Studenterne exercere i denne Tid; de ere meget lykkelige over deres nye Chef; i Hviletiden danse de midt paa Fælleden, og Lindencrone staar midt iblandt dem. Det maa have noget rørende idyllisk ved sig; intet Under derfor, at det gamle Barn Fabricius er nærved at dø af Glæde over denne Harmoni. Jeg tænker, at Rahbek flytter fra Bakkehuset til Blegdamsvejen for at se derpaa.

Juni 8. Sorøeianerne<sup>1)</sup> ville skrive en masse mod Heibergs Recension over Øhlenschlægers „Hrolf Krake“.

— 14. Idag gaar Dampskibet til Malmø; Øhlenschlæger er inviteret derover og skal modtages med en Tale, Sange etc. Prins Ferdinand, spurgt om, hvorledes han fandt sig siden sin Forlovelse, svarede: som man kan paa de skarpe Stene.

— 16. Øhlenschlæger var inviteret til Malmø og Lund af O. Thomsen, og denne, med Jfrue Beyer<sup>2)</sup>, spillede hans Garde. Han blev modtaget med Processioner, Taler osv., men svarte ej eet Ord: saaledes gik det 5 à 6 Gange den Dag. Hvergang han skulde tale, blev han saa rørt, at han ikke kunde det, hvilket var meget heldigt for hans og vort Renommée. — Thorsen om Soldaten, der maa ligge krum, fordi han forbød Prins Ferdinand med Caroline at gaa ad lange Linie, da de ej havde Tegn, og den anden Soldat, der blev Dannebrogsmænd, fordi han høfligt tillod Prins Fritz at gaa indenfor Skydelinjen ved Skiveskydningen, fra hvilken han ellers skulde genne andre.

<sup>1)</sup> Hauchs „Den babyloniske Taarnbygning i Mignature“ med Angreb paa „Vaudevillemesteren“ kom dog først næste Aar.

<sup>2)</sup> Skuespillerinde Johanne Elisa Beyer, f. 1807, debuterede 7. April 1825 i „Den hjemkomne Nabob“; forlovet med Ove Thomsen. Hun kom ikke til at spille nogen betydeligere Rolle som Kunstnerinde, og da hun uden var svagelig, afskedigedes hun 1834.

Juni 19. Studenterne ville til Malmø. Der var først et Subskriptions-Opslag i Foreningen for dens Medlemmer at leje Dampskibet til at føre dem over; men herved følte Regent-sianerne etc. sig fornærmede, og vilde med. I Eftermiddag afholdes en Generalforsamling desangaaende i Regentsgaarden.

— 27. Det svenske Raseri. Den overordenlige Høflighed, Malmøianerne og Lundianerne vise de Danske, og den Enthusiasme, de have ytret for Øhlenschläger, er højst vidunderlig. Er alt dette en hurtig Flyvegrille, eller Udbrud af længe nærede Begreber og Følelser? Man paastaar, at navnlig Skaaningerne skulle føle deres Slægtskab med de Danske og betragte disse med endel gunstige Øjne; ogsaa paastaas der, at Øhlenschlägers Digte og Værker have haft betydelig Indflydelse paa de Svenskes Dannelse. Imidlertid er det ikke ene Skaaninger, men ogsaa de øvrige egenlige Svenske, der komme i Forbindelse med os i denne Tid, der ere glade. I al Fald tvivler jeg ikke paa, at den nøjere ydre Samkvem mellem Landene, dels med Dampskibene <sup>1)</sup>, dels med den faste Paketbaad, der nu gaar to Gange om Ugen fra Kbhvn. til Malmø, vil bidrage til en Forening, der især med Hensyn til Litteraturen vilde være til alles Gavn. Gjort Bekendtskab igaar i Foreningen med en Dr. Thestrup, en Adjunct (Prof. extraord.) Rohde fra Lund, en Mag. Schönbek item, Boghandler Engström fra Stockholm (da vi sang Rahbeks: Hvi rose I saa vore Fædre, saa afsang han istedenfor en ældre svensk Oversættelse deraf, til en anden Melodi), Baron Wrede og Pastor Hvalquist. — Den største Ære, som Lundianerne kunne bevise nogen, og som de viste Øhlenschläger og Tegnér 1 Gang, er at tage dem i Benene, løfte dem lige iveau og derpaa ryste dem op og ned, som Ammerne gøre ved Børnene. Den første Gang de gjorde dette ved Øhlenschläger, blev han meget altereret og

<sup>1)</sup> I Sommeren 1828 gjorde „Caledonia“ en Søndag sin første Tur til Malmø; 81 Personer deltog i den, og da det var første Gang, et Dampskib laa i Malmø Havn, vakte det den største Opmærksomhed. Den følgende Søndag var „Caledonia“ i Landskrona, og fra nu af gik der sjældent nogen Sommer-Søndag, uden at „Caledonia“ eller et af de andre Dampskibe var paa Lysttur i Sverrig. Nogen regelmæssig Dampskibsforbindelse var dog endnu ikke oprettet.

slog om sig — til Svenskernes store Forundring — med Benene til alle Sider, men den næste Gang, da han havde hørt Sammenhængen og saa, at man tillige greb Tegnér i hans fulde Bispeornat fat paa samme Vis, fandt han sig i det. Mens de sidde eller staa saaledes i Højden, bliver der rakt dem et Glas Vin, som de skal drikke. Med Øhlenschlæger vare hans Kone og Børn; desforuden var i Malmø og Lund: Ove Thomsen med Kæreste, Liunge, Hald<sup>1)</sup>, den unge Engelstoft<sup>2)</sup> og Hofboghandler Beeken. De bleve alle begegnede med stor Højagtelse, undtagen Beeken, der ingen Steder blev bedt. Hald og Engelstoft vare St. Hansdag bedte ud til Grev Gyldenerok; denne kørte dem om Eftermiddagen i sin Vogn til en lille Lejr af nogle Regimenter, der laa i Nærheden. Paa Grund af St. Hansdag vare Soldaterne fri, men i Regard af de 2 danske Herrer lod Generalen slaa Generalmarch og hele Lejren træde i Geled, gøre endel Evolutioner og derpaa stille i 3 Afdelinger, igennem hvilke han derefter førte Hr. Hald og Engelstoft. Det er dog vidunderligt.

Juni 28. Idag komme der en 300 Svenskere over fra Malmø til Dyrehaugen. Af endel Danske, nok ej ene, men dog især Studenter, blive de modtagne ved Bellevue, førte omkring, derpaa ledte tilbage til Bellevue, hvor indtages en kold Middagsmad, og de Fremmede derpaa rejse hjem igen.

— 29. Igaar været ude med Hertz ved Bellevue; vi, nemlig Hertz og jeg som hans tro Ledsager, stod der ligeoverfor i circa 3½ Time. I den Tid hørte vi Sange af Øhlenschlæger m. fl. til Svenskens Ære; item Skaaler drikkes, Brokker af Taler og saae Glas og Hatte falde ud af Vinduerne. Siden gik de op i Dyrehaugen, hvor der hujedes overalt af Glæde over Tegnér og endelig Kl. henved 10 ombord. Derved opnaaede Hertz endelig den Lykke at se Tegnér: For vore Øjne præsenterede han sig som en, med et rødt, aufgedunstet, bondeagtigt Ansigt, gammel,

<sup>1)</sup> P. T. Hald, f. 1802, theol. cand. 1826 og to Aar senere Lic. theol. Siden Sognepræst i Aalborg.

<sup>2)</sup> C. T. Engelstoft, f. 1805. Paa dette Tidspunkt cand. theol., blev 1833 Prof. extraord. i Kirkehistorie, 1851 Biskop over Fyens Stift.

fordrukken Landsbypræst. Hvis H.'s Mening er rigtig, at Tegnér lignede omtrent vor Biskop Münster, er det i det mindste vist, at han ej saae poetisk ud. Hurraskrig og Kanonskud under Indstuvningen i „Caledonia“ og „Dania“, der afgik paa samme Tid.

Juli 1. Det Hansenske Kvartalskrift<sup>1)</sup> er meget slet. Naar unge Mennesker skrive Historier og Dramaer, slette ved Overflødighed af Indhold, og lyriske Digte daarlige paa Grund af overspændt eller indbildt Følelse, saa faar man lade det løbe hen, da det kan blive bedre. Men slige platte, glatte, væmmelige københavnske Thevandsknægte (om Navnet ikke endda er for spirituøst for dem) som de, der i de allersidste Tider ere fremtraadte, ere højst fatale. Der er en Barnepjat i Poesien, fuldkommen lig den i Theaterrecensionen sidste Vinter. — De Danske have i Søndags rigtignok prostitueret sig ved at lade de Svenske gaa lige til om Aftenen (saavel her som i Dyrehaugen for Lud og koldt Vand) og siden ved at bære sig dumt ad i Handling og Ord. De, der især have udmærket sig i denne Henseende, ere Prof. Øhlenschlæger, Licentiat Hald, Bogbinder Friis, og nogle andre.

— 3. Svensken kom Kl. 12, Ingen at tage imod dem (Halvdelen gik i Land, de andre til Kbhvn.) uden O. Thomsen og Hald. Tegnér lejede sig med Famile et Værelse i Bellevue og gjorde sig privatim til gode, hvorpaa han spadserte i Dyrehaugen. Kl. henad 7 kom Øhlenschlæger fra Taflet hos Prins Christians Gemalinde paa Sorgenfri. Han satte sig i et Konditor-telt paa Dyrehavsbakken, og da man underrettede ham om, at Tegnér var nede ved Kilden, blev Sophus Zahle<sup>2)</sup> skikket ned for at hente ham op til Øhlenschlæger. — I Salen paa Bellevue hvor alt var saa tætproppet, at Fabricius (den Nar var ogsaa med, efter at han 4 Gange i de 2 sidste Dage havde forandret Beslutning i denne Henseende) kun med største Magt kunde

<sup>1)</sup> Frank Joh. Hansen, f. 1810, Student 1828, regnedes for en af „Aarets“ „4 store Poeter“. I Studenteraarene udgav han foruden nogle Digte 2 Hæfter af et Tidsskrift „Læsning for den fine Verden“ (1829–30).

<sup>2)</sup> E. S. W. Zahle, f. 1797, 1824 Præst, stærkt litterært interessert. Z. udgav mange Digte og Sange.

kæmpe sig med en Flaske Rhinskvin under hver Arm hen til Tegnér og Rector Magnif. Engstrøm, blev der drukket Skaaler og holdt Taler. Derpaa sagde Øhlenschlæger til Hald, at han igen maatte til Sorgenfri, og nu raabte Hald, at da ikke alle Svenskerne havde set Dyrehaugen, var det bedst, at Alle *skilte sig ad*, for *en masse* at gaa til Dyrehaugen. Derpaa gik de dernel. Bogbinder Friis, der jævnligst havde converseret Biskop Tegnér, og Ove Thomsen førte denne; og den overstadig drukne Kulholm (?), der hvert Øjeblik krydsede med sine Ben, gik med Bispinde Tegnér under Armen. Fabricius snakkede med en dygtig svensk Botaniker, Dr. eller Prof. Agardh, og Rector magnif. Engstrøm gik ene. Hvor de kom, raabte de danske Skræddere og Skomagere, der aldrig før havde hørt Tegnér's Navn nævne, Hurra for denne etc. Liunge, Weddersøe og Reitzel sluttede med røde, hede og drukne, begejstrede Ansigter Truppen.

Juli 8. Svensken kommer her igen paa Søndag.

— 16. Om Svensken i Søndags vides intet af Betydenhed.

— 17. Ogsaa Jens Møller<sup>1)</sup> søger om at blive Theaterdirektør. Rahbek siger til Claus Frees Hornemann<sup>2)</sup>: Hør, min Broder! Du skulde søge at blive Theaterdirektør, for Du boer saa tæt ved Komediehuset. Ellers mener Rahbek for Alvor, at der kun er en eneste Mand i Kbhvn., der er skikket til denne Post, og denne ene er Eatsraad Hvidt.

Juli 23. Da Kongen og Prinsen nu sidst var i det Holstenske, blev der blandt mere holdt en Révue; for at se paa denne indfandt sig ogsaa en skrækkelig Hoben smaa fattige Bondedrenge, med Knæbukser (men ikke af Silke), bare Ben og uden Sko; disse morede Prinsen sig med at slaa over Fødderne med sin Ridepisk. I Begyndelsen vare de meget glade, men tilsidst gjorde det dog altfor ondt, og nu løb de for at undgaa ham, naar han nærmede sig; uheldigvis var der en Tjørnehæk imellem og ved at slippe igennem, blev de yderligere forrevne,

<sup>1)</sup> Jens Møller, f. 1779, Dr. og Prof. theol.; lagde tillige historiske Interesser for Dagen som Medlem af „Skandinav. Litteraturselskab“ og „Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Sprog og Historie“.

<sup>2)</sup> C. F. Hornemann, f. 1751, var theol. Prof. lige fra 1776 til sin Død 1830.



hvorover Fritz lo, saa han var færdig at sprække, men den gamle Konge blev forskrækkelig vred og sagde: Naar Du ikke vil gøre dem Godt, saa gør dem dog ikke ondt.

— 25. Manthey<sup>1)</sup> skal være bleven Theaterdirektør i Collins Sted. Nu ville vi kun faa Hofstykker og Operaer; alt, hvad der i Dialogen i allerfjærneste Maade kan tænkes muligvis at kunne støde i Stykkerne, vil blive afklippet; Autorer og Aktørerne ville blive paa det skammeligste chikanerede; kort alt vil blive slemt, hvis M. bliver Direktør.

— 26. Om Manthey véd hverken jeg eller nogen, jeg har talt med, at erindre, at Nogensomhelst nogensinde har sagt endog blot det allermindste Gode, eller at Nogen har, naar man talte ondt om ham, i allerfjærneste Maade fremsat noget til hans Undskyldning. Han er vel egentlig kommen ivejret ved Dronningens gamle Fader<sup>2)</sup>, hvem han — Gud véd hvorledes — skal hjælpe i alkymistiske Forsøg. Som Sekretær ved Ordens-Kapitlet har han for nylig faaet en overordentlig prægtig Gaard i Stormgaden til Beboelse. Theatret vil vist blive ynkeligt under ham. Ej at tale om, at han er ultraroyalistisk i højeste Maade, intrigant, chikanerende osv., er han tillige som Direktør af Sibbons Conservatorium en stor Ynder af Musik, og navnlig den italienske, saa alt godt vil fortrænges fra vor Skueplads.

Juli 29. „Overværelsen“ af Øhlenschläger er slem; i Begyndelsen endda taalelig, siden bliver det værre og værre, tilsidst uudholdelig. Især Karakterernes Slethed, Unødvendighed og Unyttighed i Kompositionen, og Flovhed i Dialogen. Han lader bl. mere en gammel Advokat tale juridisk nu og da (thi stundom glemmer han det, medens han stundom ikke kan sige Goddag uden en juridisk Frase), men der er Fejl mod Terminologi næsten i hvert andet Udtryk, han saaledes bruger. Følgende er meget karakteristisk: der er naturligvis adskillige Trykfejl i Bogen og

<sup>1)</sup> J. D. T. Manthey, f. 1771, Conferentsraad, Sekretær ved det kgl. Ordens-Capitel, og i høj Grad persona grata hos Frederik VI, der i 1808 havde meddelt ham Privilegium paa at udgive den „Danske Statstidende“, det han atter afhændede til Brødrene Berling. Overskous Dom om M. som Theaterdirektør falder langt fra sammen med Jacobsens.

<sup>2)</sup> Landgreve Carl af Hessen.

ingen Trykfejlsliste; men derimod er et Sted Ordet „consensus tacitus“ rettet med Pen og Blæk, uagtet Sligt ikke er sket med nogen af de danske, virkelig vildledende Trykfejl. Men han frygter, ifølge egen Bevidsthed, for sit Rygte som Latiner. — Øhlenschläger har virkelig været vred over, at Tegnér havde sagt, at hin (Ø.) kun var Kronprins og ikke Konge i Poesiens Rige, men at Goethe var denne Mand.

August 1. Stor Stilhed er der i disse Dage, uagtet Formælingen mellem det høje Par sker idag. Ingen Mennesker ses at bryde sig om Stadsen. — Om sidste Hæfte af „Maanedsskriftet“ ej meget at sige. Den første Opsats om Nationalpoesi er efter al Sandsynlighed af Molbech; det er ogsaa samme uklare, diffuse Fremstillingsmaade, uden Fremhævelse af det Væsentlige i Argumentationen, som man ellers tør finde hos Molbech. Han er meget fornem deri, men burde være mindre. Det er noget Sludder. Han vil have ondt ved at sige hvad der gør Sproget i et Værk til saa nationalt, at Værket kan kaldes Nationalpoesi; ogsaa siger han selv, at En vil skrive et des mere nationalt Sprog, jo mer han er trængt ind i Nationens Aand, Karakter, Statsforfatning, Historie m. m.; men altsaa sættes jo dette som det, der egentlig konstituerer det Nationale, ogsaa i Poesien. Det forekommer mig, at Nationalt i Poesien maa være et Aftryk af det, der er nationalt i Folket, altsaa dets Grundkarakter. Denne er af en jævn, simpel, temmelig elegisk Beskaffenhed ved Siden af en stærk Følelse for det lavere komiske. Denne Karakter ligger som Underlag og titter derfra frem, saavel i vort Lands Natur, som hos dets Mennesker, ligesaavel i Borgestuerne paa Landet som i Borgerhusene i Stæderne, og der igen baade hos Høje og Lave, naar ikke i meget enkelte af disse Abekatteri af Fremmedt har forjaget det. Den elegiske Tone ved Siden af det Komiske udgør derfor det Nationale i Poesien, naar det findes der. Derfor er Poul Møller og Chr. Winther — deres Værd iøvrigt fraset — nogle af vore mest nationale Poeter; det samme er Tilfældet i Heibergs „Uadskillelige“ og „Recensenten og Dyret“. Holberg skrev i den ene Halvdel af det Nationale ganske udelukkende, og f. Ex. Heibergs „Elverhøi“ er skrevet

næsten ganske i den anden. I en stor Del af det sidste Aarhundredes bedste Drikke- og Selskabssange ere begge Dele i Ligevægt, og de ere derfor højst nationale.

August 3. Bønderne i Lyngby og Omegn ere tilsagte at møde i Sorgenfri ved Stadsen paa Torsdag, de Ældre uden nogen Ting med sig, de yngre Bønderknøse med Leer, og Pigerne med River. Om Natten skulle de dandse for Herskabet.

— 7. Angaaende Studenterfakkeltøget i Onsdags bemærkes, at Winther holdt Talen. De Kongelige var rørte; Processionen gik uordenligen af Mangel paa Plads, og Studenterne vare ligesaa [ ] som ellers, saa de prostituerte sig. Om Aftenen, da de kom tilbage, var Studiegaarden inden i illumineret overalt, selv i det gamle sindige Konsistorium. — Igaar Aftes var Stadsen i Sorgenfri, jeg har Intet hørt derom, men det var det dejligste Vejr, det har været i lang Tid, og Byen var som uddød. Paa Posthuset var der expederet over 30 Vogne til Lyngby, og tilsidst maatte Befordringsvæsenet lukke sin Butik.

— 9. Kongen ytrede forleden i de Ord, han oftere har brugt, sin Glæde over Studenterne. Hver af de Kongelige sagde Ambassadørerne noget forbindtligt, og deriblandt Caroline, der kom løbende lige hen mod Winther, sagde: Jeg takker Dem ogsaa, og derpaa igen gjorde hurtigt højre om. — Winther og Heiberg uenige, da W. i Spøg vilde banke Heiberg med dennes Ridepisk, og H. da igen i Spøg lod fæle Ord falde om Børnedressørere etc., ledsagede af et ondt Blik, siger W. Idag vil denne sidste fordre en Forklaring af Heiberg; maaske kan det komme til en Duel!

— 10. Winther er bleven nogenlunde forsonet med Heiberg, der forsikrede, at han ikke havde haft i Sinde at fornærme ham. — Ved Studenterfakkeltøget kom Rahbek fra Bakkehuset til Frederiksberg i sin Studenteruniform og fik sig en Kringle og et Glas Vin med sine Commilitoner.

— 30. For den Sang, som Bøye skrev for Bønderne, Fiskerne etc. til Stadsen paa Sorgenfri, har hin faaet en Ring med Diamanter; Krøier, der komponerede den, har faaet en Gulddaase. Prins Christian plejer ikke at være saa spendabel. —

Poul Møller er bleven mere sat og taler meget Filosofi; imidlertid er der dog meget af hans gamle Væsen tilbage — sidder 6 Timer hos den gamle Møhl, uagtet en efter den anden gaar bort i Forretninger, saa han tilsidst sidder ene; kommer ind til [unge] Møhl<sup>1)</sup>, er der 5 Minuter og spørger derefter, om der er Barber paa Christianshavn, hvorpaa han løber afsted til denne, fra dem. — Poeten Andersen været i Fyen, hvor de odenseiske Damer siges at have paasat ham en Laurbærkrans; da han kom tilbage til Kbhvn., skal han have spurgt, om Øhlenschläger gik med sin Lundske, for saa vilde han og gaa med sin; *si credere fas sit.*

Septbr. 6. Da Bournonville den yngre<sup>2)</sup> var hos Kongen, modtog denne ham med de Ord: Naa, hvor blev De af? Han sagde derpaa, at man ikke saadanne kunde løbe af sin Tjeneste, og da Bournonville ytrede, at det havde gjort ham meget ondt, at det ikke kunde blive arrangeret saaledes, at han kunde have blevet her, svarede Serinissimus, at det gjorde ham vel ikke saa ondt, da han jo fik god Gage derovre i Paris.

— 17. Manthey gaar med 2 Topper i Lommen; da han nemlig har endel løbende Forretninger i denne Tid og derfor maa bruge Droskerne, saa sætter han Toppene paa Hestene af disse. — Øhlenschläger skal have meget ynkværdigen beklaget sig for P. Møller, da han var her, over at Folk ikke blot ikke længer viste ham (Ø.) Agtelse, men endog ytrede Ringeagt for ham, og sagt, at, om end hans senere Arbejder vare mindre gode, skulde man dog erindre de tidligere. Men det er sagtens

<sup>1)</sup> N. C. Møhl, f. 1798, Læge, 1829 Lektor ved Univ., en af P. Møllers intimeste Ungdomsvenner, Søn af Kammerraad og Havnekontrollør H. Chr. Møhl.

<sup>2)</sup> August Bournonville, f. 1805, havde kort efter Midten af Tyverne vendt det kgl. Theater Ryggen og ladet sig engagere i Paris, skønt han endnu var bunden ved Kontrakt til hint; Direktionen ønskede imidlertid atter at sikre sig hans meget omtalte Dygtighed baade som Danser og Balletkomponist og lovede at glemme Kontraktbrudet. Bournonvilles Fordringer vare imidlertid saa betydelige, at Kongen egenhændig resolverede: „Vi finde Danser Bournonvilles indmeldte Fordringer saa overdrevne, at Vi ikke ville, at Direktionen videre skal indlade sig paa samme.“ Imidlertid optraadte B. dog i 1829 ved en Række Gæsteforestillinger paa det kgl. Theater.

Løgn af Møller, der nu begynder igen at elske Øhlenschläger lidenskabeligen.

Septbr. 22. Den unge Prins sagde til Abrahams<sup>1)</sup> hos Conferensraad Bruun forleden, da Fru Bruun og hins (Prinsens) Kone sad sammen: Se der, der sidder de og taler; Gud véd, hvor 2 saadanne døve Madammer kunne tale sammen. Siden beklagede han sig for Frøken Øhlenschläger (saa at Abrahams tildels hørte det) over, at hans Kone var saa døv og saa ked-sommelig; spurgte, om hun (Frk. Ø.) ikke vilde købe hende, og hvad hun vilde give for hende; og endelig om hun (Frk. Ø.) ikke kunde lide ham, samt om han ikke havde spillet godt Kom-  
medie ved sin Vielse. Han bad Abrahams at føle paa hans Støvler, hvor vaade de vare, da han havde maattet vade i Land ved Frederiksdal Sø<sup>2)</sup>.

— 27. Jfr. Pætges er forlovet med Hviid<sup>3)</sup>.

Oktober 5. Illuminationen iaftes (nu øser det Regn ned) koster Kongen 60,000 Rdlr.; allene til Comediehuset og Marmor-  
kirken gaa 10,000 Rdlr.

— 27. Andersen var forleden oppe til Philosophicum; da v. Schmidten<sup>4)</sup> examinerede ham, kunde han næsten ikke svare et Ord. v. Schmidten holdt op et Øjeblik for at betænke sig paa nye Spørgsmaal, men Andersen troede, han var færdig, rejste sig halv for at gaa og hviskede: Troer Hr. Professoren jeg kan faa laud. I det samme begyndte v. Schmidten, der ej havde hørt dette Spørgsmaal, videre spørgende: „De kunde ikke sige mig —“; men da Andersen hørte disse Begyndelsesord, og ikke vilde oppebie Opregnelsen af alt, hvad han ikke kunde sige, saa rejste han sig helt og rendte.

Oktober 28. Skuespillerne og Skuespillerinderne have givet en Memorial ind imod den unge Bournonvilles Fremtræden som

<sup>1)</sup> N. C. L. Abrahams, f. 1798, jvfr. dennes „Meddelelser af mit Liv“ 1876, S. 461 ff.

<sup>2)</sup> Bruuns ejede som bekendt Sophienholm ved Bagsværd Sø.

<sup>3)</sup> Stud. med. Christoffer Hvid, debuterede 26 Aar gammel paa det kgl. Theater som Caspar i „Jægerbruden“. Jfr. Fru Heiberg: Et Liv. I.

<sup>4)</sup> H. G. v. Schmidten, f. 1799, Prof. extraord. i Mathematik.

Sanger og Taler i Stykket til Dronningens (Geburtsdag<sup>1</sup>). Nielsen er Hovedmanden for dette Parti. Striden vedvarer paa det stærkeste: Foersom staar ved sin Ret i den ene Ende af Østergade og raaber, saa man kan høre det i den anden: Den Danser kan ikke synge, for han kan ikke synge; Md. Wexschall græder i Laxegaden og holder engelsk Salt for Næsen mod det franske Væsen; Nielsen deklamerer i Raadhusstræde, og Dr. Ryge brøler som en Tyr ude i Kongens Gade. Alle ere dog mer forbitrede paa Heiberg, end paa „den beskedne Bournonville“, som „hin onde Karl trækker frem“. Heiberg og Mdme Wexschall skal have haft en betydelig Strid, hvoraf Følgen var, at H. erklærede, at han ikke oftere vilde komme til W.'s

Novbr. 15. Cfraad Schlegel sidder hver Morgen fra 8 til 9 og læser Naturret og Folkeret for Prinsen og hans Cavaller Bardenfleth, men den Folkeret trænger ikke ind. Forleden kom han i Strid ved Billardspil med Falbe, den forrige Konsul i Algier og bankede denne i Prinsens Værelse med en Ridepisk. Falbe, der er vant til det Algierske Væsen, indgav rolig en Klage til Kongen, i hvis Haand Sagen nu hviler.

— 21. Rosenkilde søger om at blive Graver ved en af Kirkerne, dog saa at han tillige vedbliver at være Aktør. Herover har Gejstligheden skandaliseret sig, men ogsaa Aktørerne føle sig fornærmede ved, at en Kunstner vil fornede sig saa dybt. Det Hele er imidlertid nok kun en Finansspekulation for at faa Tillæg i Gage. — Arnesen skriver et Lystspil i 5 Akter, der drejer sig om Minnis Kaffehus<sup>2</sup>) — saaledes misforstaar man Fordringen

<sup>1</sup>) Da Bournonville havde betydeligt scenisk Talent og en smuk Sangstemme, havde Heiberg i „Prindsesse Isabella“, der opførtes som „Geburtsdagsstykke“ d. 29. Oktbr. 1829, indflettet et Divertissement, i hvilket Bournonville var tillagt nogle Repliker og skulde synge en Romance, før han deltog i en Pas de deux og en Tarantelle. Enden paa Striden, om hvilken kan læses udførligt i Overskous Theaterhistorie III, s. 61 ff., blev den, at B. vel kom til at synge, medens derimod hans Repliker blev strøgne.

<sup>2</sup>) A. L. Arnesen, f. 1808, havde allerede som Skolediscipel faaet Vaudevillen „Intriguen ved Morskabstheatret“ opført (10. Maj 1828.) Det Arbejde, her sigtes til, er utvivlsomt et Enakts-Lystspil „En Aften paa Billardet“, der i 1831 udkom sammen med et andet, „Tak for Ballet“, men aldrig kom paa Scenen.

om Nationalitet og Lokalitet. Han skal, efter en af hans unge Venners Tilstaaelse, være yderst uvidende, og, uagtet han er dimitteret fra Metropolitanskolen, ej kunne forstaa en tysk Bog fuldkomment. Alting er saaledes Inspiration. Paa Theatret skal herske stort Anarchi, da ingen af Direktørerne tager sig noget af det; Manthey læser ikkun de nye Stykker, som interessere ham, og ellers gør han aldeles Intet. — I Foreningen holdtes Gilde forleden; ovenpaa gaves en Art improviseret Parodi paa „Søvnæggersken“<sup>1)</sup>, der skal have været meget kaad. De begave dem silde om Natten, en 30 Stykker hen paa en Glidebane, og en 18—20 af dem (de andre vilde hellere blive ved at glide) hen til Øhlenschlægers Bolig og bragte ham et Vivat, da det havde været hans Geburtsdag. Derfra gik de over Volden, hvor Skildvagten raabte dem an. De raabte „Runde“, og En af dem, der vidste Feltraabet, svarede. Saaledes gik de hele Volden rundt. Kongen, der naturligvis den følgende Morgen fik denne Sag at vide, skal have leet hæftigt deraf, men dog villet vide, hvo der havde kendt Parolen, og hvorledes han var bleven vidende derom.

Novbr. 22. Da Abrahams<sup>2)</sup> var hos Kongen for at takke for Lektorpladsen, sagde Kongen: „Vau, Vau! De har nok haft en drøj Pust i denne Tid“. Abrahams svarede: Ja, og at 174 Personer nok kunde give En noget at bestille. Herpaa svarede Kongen: „Ja, og de kan ingen Ting. Jeg har hørt dem derovre i Jylland. Det var en græsselig Udtale. Og saa, naar de ere færdige der, saa tage de Artium, give sig til et Brødstudium og kommer til Kongen for at faa Embede“. Det er dog fortræffeligt, hvor en Mand saaledes altid, næsten i enhver Ytring, viser en bestemt Karakter. — Historien med Vivat'et for Øhlenschlæger fortalte E. Bøiesen mig igaar Aftes; han „war vom Anfang her bei der Querelle“; men gik, da de begyndte at raabe.

<sup>1)</sup> Bournonvilles første betydeligere Composition, „Søvnæggersken“, opført 1. Gang 21. Septbr. 1829.

<sup>2)</sup> N. C. L. Abrahams (se ovenfor) var ved Universitetsfesten i Anledn. af Formælingen 1828 bleven Magister, og flg. Aar ansattes han som Lektor i fransk Sprog og Litteratur. Som saadan eksaminerede han Artiumskandidaterne.

Det var ren Kaadhed, og kun en halv Snes Stykker. De raadsløge først, om de skulde hædre Øhlenschlæger ved at pisse paa hans Port eller raabe Vivat; men valgte det Sidste. Dette var imidlertid ikke et Enthusiasmestegn, saa lidet som hint skulde være en Foragtsytring, men ren og bar Kaadhed. Det holdes imidlertid noget hemmeligt, da, hvis det kom almindeligt ud, Øhlenschlæger med sit smukke Digt var rent prostitueret.

Decbr. 13. Om Lørdagen var jeg i Studenterforeningen, hvor der var Koncert og Gilde ovenpaa. Øhlenschlæger var her med. Han udbragte en Skaal for Studenterne med faa, men hjærtelige Ord, hvori han sagde, at den 14. Novbr. skulde være ham evig uforglemmelig. Da siden, langt ud mod Enden af Gildet, hans egen Skaal blev drukket, gik han med glinsende rødlig Ansigt og funklende Øjne omkring hele det lange Bord til de 80 Stykker, der sad, og klinkede med hver enkelt, ja endog ind i den anden Sal til et Filialbord her. I sin blinde Begejstring klinkede den Arme endog med Dr. David, som han vel antog for en af sine sectatores. — Faa Dage efter hin 14. Novbr. havde v. Schmidten et lille Selskab, hvor samtlige Seniorer var med. Da der var drukket tæt, og de gik hjemad, fik Heiberg fat paa Elberling<sup>1)</sup> og foreslog ham at gaa hen og raabe Vivat for Øhlenschlæger. Elberling sagde: „Det er bestemt skændig Satire, Professor!“ men da Heiberg forsikrede, det var hans Alvor, gik Elberling hen med ham — de Andre bagefter. Imidlertid havde den ene Mistro til den anden, og da Ingen af dem vilde begynde først at raabe, stod de og saa paa hverandre, indtil David fik dem afvejen.

— 23. Der gelehrte Dau<sup>2)</sup> er ikke blot bleven vred over Recensionen over hans Tørveværk i Litteraturtidende, men ogsaa paa Manthey, fordi denne ikke vilde give ham en af sine 3 Døtre; Dau friede nemlig til dem alle paa engang, med det Til-

<sup>1)</sup> C. W. Elberling, f. 1800, Filolog, blev 1830 Overlærer ved Slagelse lærde Skole, 1838 Rektor sammesteds.

<sup>2)</sup> H. C. Dau, f. 1790, havde studeret Landøkonomi i Göttingen, kom 1827 til Danmark, hvor han rejste med kgl. Understøttelse for at studere de danske Tørvemoser.



føjende, at det var det samme, hvilken han fik. — Høyen udgaar af Redaktionen for Maanedsskriftet, da der gik en Circulære om, hvorved Folk opfordredes til at overveje, om de kunde forsvare at blive der, naar de aldrig skrev og aldrig kom i Møderne. Det var især sigtet til Heiberg, hvis Virksomhed dér kun var lidet større end Høyens, men han blev. Molbech kommer nok ind for Høyen. — Prinsen keder sig over Schlegel forskrækkeligt: „De to første Gange kunde man nok more sig over den gamle Nar, men i Tiden —“.

### 1830.

Januar 5. Om „Amors Geniestreger“ fortalte David, at Heiberg havde sagt: det var i Henseende til Versifikation den bedste, der hidtil var skrevet paa Dansk, saa naturligt og Rimene anvendte saa godt til at hæve den komiske Virkning. Det vilde være i Henseende til Versifikation det samme for os, som Delavignes „L'école des vieillards“ for Pariserne; Karakterer og Situationer gjorde han ikke, eller ikke i Forhold, af. Han fortalte fremdeles, at Heiberg havde læst det for sin Moder, Fru Gyllembourg, og at denne ligefrem havde paaduttet ham, at han havde skrevet det; men det tør vel ikke antages efter hine Lovprisninger.

— 18. Øhlenschläger vil udgive sine Tragedier, gamle og nye, i 8 Bind og 2 Bind Liv til 1800 ell. 1803, med Livsanskuelser og Domme om berømte Mænd. — Prinsesse Amalie har nogle nederdrægtig store Ligtorne, siger en Ligtornelæge Meyer i en Ansøgning til Rentekammeret.

— 21. Et godt Stykke mod Heiberg og Vaudeviller af Hauch kommer nok ej, da Korrektøren, Peer Wegener, frygter for, at deraf vil opstaa en Injurieproces.

— 25. Den unge Prins var igaar 14 Dage (en Søndag) ude paa Gentofte Sø med nogle Kavalerer at rende paa Skøjter. Bønderdreng og Piger kom ned for at se den Herlighed; de vovede dem ud paa Isen, og nu befalede Fritz, at de skulde glide for ham. Det maatte de da og derpaa sætte sig paa Hug og holde ham og de Andre i Frakkeskøderne og lade sig fure afsted. De morede sig kosteligen, og Prinsen sagde, at de den

næste Søndag skulde komme igen paa Søen, saa kom han der og. Virkelig kom de Tossier og derned igen, men han naturligvis ej. Prins Fritz læser endnu Folkeret med Schlegel; han maa skrive Afhandlinger til ham, hvilke derpaa leveres Kongen. Schlegel siger, at det er et fortræffeligt Hoved. — Øhlenschlægers tyske Digtsamling (Oversættelse af danske), der snart kommer ud, bliver dediceret til Kongen af Bayern, hans Kollega i Digtekunsten. Anledningen til denne Dedication er imidlertid ikke tagen af dette Kammeratskab, men af den Omstændighed, at Kong Christoffer af Bayern har bygget eller udvidet København.

Januar 27. De naragtigste Historier gaa om, at der er en Frase: *Er Du oppe?* der ikke maa siges af Nogen paa Gaden og mindst efter Kaner, under Mulkt, eller jeg troer nok, Arrest, og at om Sligt skal have været opslaaet Plakater paa Hjørnerne fra Politiet, og at mange Dreng og Andre ere tagne ved Vingebenene, fordi de raabte eller sagde disse Ord. Der er naturligvis ikke eet Ord sandt af det Hele; men det er synderligt, hvor sligt kan danne sig. Nogle anførte, at Anledningen hertil var, at hine Ord skulde være raabte af den unge kaneelskende Prins (nu kan denne ikke faa Andre med sig end sin Doktor, som uheldigvis tidligere har sagt, at Kanekørsel var sund), som om han ikke bestilte andet den hele Dag end at køre i Kane. Andre angive det som Løsningsordet blandt endel Statsforrædere, og Andre sige, at Folk om Aftenen blive overfaldne af Personer, der samle sig med den Løsning: *Er Du oppe?*

Marts 10. Historien med Baron Selby, der indelukkede en Husmandsfamilie paa sin Gaard i en Uge for at erfare, hvor meget Gødning der kom fra den!

— 11. „De lystige Koner i Windsor“<sup>1)</sup> have ej opbygget Folk, hverken i moralsk eller æsthetisk Henseende. De fandt den overmaade gemen, og saadan at de betænkte dem, om de skulde pibe eller ikke. Det er og urimeligt at byde Folk, hvad de ej kunne fatte, og ved at se Shakespearske Stykker nødes man til at lægge saamange Hensyn bort, som man dels ved

<sup>1)</sup> Opførtes første Gang i Foersoms Overs. 9. Marts 1830, men naaede i samme Saison kun tre Opførelser.

Vanen er kommen til ellers at tage, dels ogsaa nu bør tage, at man ej kan fortænke den større Masse, om den ej kan lade Skuespillet gaa ind i sig som Virkelighed. Jeg tvivler paa, at jeg selv kunde gøre dette Kunststykke paa Tilskuerbænken, som jeg derimod med Lethed gør siddende i min Lænestol.

Marts 13. En Lieutenant Brandt var for noget siden paa et Bal i en Klub; han var drukken, dansede med en Dame, som han fandt smuk, friede til hende og fik Ja. Da han kom hjem, sov han som en Sten, og da han vaagnede, erindrede han vel, at han havde forlovet sig, men kunde paa ingen Maade erindre med hvem. Han gik til Klubben, fik Navnene opgivne paa hvem, der havde været paa Ballet, og gjorde nu en Visit overalt. Mod Enden kom han til en Murmester Lüthans, og da han her traadte ind i Stuen, fløj en ung Pige ham om Halsen med de Ord: Oh, er Du der min Carl! Han fik imidlertid Partiet hævet.

April 4. Om „Amors Geniestreger“<sup>1)</sup> tales alt godt. Som Autores nævnes — næsten lige urimeligt — (Chr. Winther, Bredahl og Balthasar Bang.<sup>2)</sup>)

— 19. Rahbek ligger for Døden. Engang i Vinter fik han en liden Forkølelse og lagde sig til Sengs. Den gik over, men nu paastod han, at han vilde blive liggende, da han befandt sig overmaade vel der, medens han, naar han var oppe, ikke kunde udholde den Ørkesløshed, han var nødt til, eftersom han intet havde at foretage sig. Han har nemlig i senere Tid intet skrevet uden efter Bestilling og har nu ingen Bestilling. Selv 6te Del af hans Levnet vilde Schultz ej tage paa Forlag, til Rahbeks store Ydmygelse. Ved at ligge saaledes hen ere hans Kræfter formodentlig ubemærket mer og mer aftagne, og der er nu pludselig indtraadt en Krisis, som han næppe kan overleve.

Juni 18. De baggesenske Gjengangerbreve paa en anden Maner.<sup>3)</sup> — I Forgaars holdtes der Mindefest over Rahbek i

<sup>1)</sup> Første Gang opført 31. Marts 1830.

<sup>2)</sup> B. Bang, f. 1776, havde ganske vist i Aarenes Løb, medens han sad som Landmand oppe i Nøddebo, indleveret en Mængde Arbejder til Theatret, men kun et Mindretal af disse antoges og spilledes.

<sup>3)</sup> Hertz's „Gjengangerbreve“ udkom i Forsommeren 1830 anonymt og vakte — som det vil ses af J.'s Dagbøger — en betydelig Opsigt.

Studenteforeningen: „den Prosit, som kom sent, er bedre end aldeles ingen“, kunde ikke anvendes her; thi de havde jo alt engang ved hans Begravelse sjunget: Gud velsigne Dig! Den sidste Fête bestod af vor store Koncertsal, beklædt paa Orkester og Katheder med sort Klæde, af Rahbeks Portræt omvunden med Kranse etc., en Kantate af Øhlenschläger, der var slettere end slet, med en Komposition dertil af Weyse, der efter Uforstandiges Følelse og Forstandiges Dom var fortræffelig (i den Grad, at naar man ej havde læst Visen i Forvejen, maatte man ved at høre den i de Toner tro, at der var Mening i den) og en Tale af Fabricius, der var god nok for hans Tilhørere og for Anledningen, men ellers ikke just ypperlig. — Øhlenschläger Himlens Straf for sin Slethed den Dag. I de Brockhausiske „Blätter für litter. Unterhaltung“ staar en vidtløftig kritisk Anmeldelse om Øhl.'s tyske Biografi, hvor han da er reven skrækkelig ned, endel under alle Omstændigheder med Rette, endel fordi hvad der til Nød kan smage os Danske, ikke altid kan i en Øhlenschlägers saalidt som i en Rahbeks Mund (hans Erindringer) smage Tyskerne, der ej ere kendte med sociale Forhold, Personer, hvis Navne kun ere bekendte her etc. Endeligen maa hans store Vrævl og betydelige Egoisme i denne Biografi være dem mer fremmed end os. Forresten river Recensenten ham ned i poetisk Henseende; han staar endog under La Motte Fouqué. Kort, det er en Blanding af Rigtigt og Urigtigt, men i ethvert Fald saa grovt, at Heibergs Angreb er kun Leg derimod. Denne Recension stod Borgen<sup>1)</sup> og læste i, da Ø. kom hen til ham for at tale med ham om hans (Ø.'s) Børn, som Borgen har læst med; Ø. ser sit Navn i Bladet, tvivler ikke paa, at han er rost, tager for hele Selskabets Øjne (der kjendte Kritiken) Bladet i sin Haand. Men det varede ikke længe, før det kom ud af Hænderne paa ham, og han selv ind i en anden Stue end den, hvor sligt formasteligt kunde findes. — Jfr. Pätges siges at have slaet op med Hvid.

<sup>1)</sup> B. Borgen, f. 1798, 1826 Adjunkt v. Metropolitanskolen, 1830 Overlærer sammesteds.

Juni 28. Carl Price<sup>1)</sup>, den dygtige Saltomortale-Springer, er sprungen i Brudeseng med den ene Jfr. Levin. Han, der er reformert, kom op til den reformerte Præst, Hamburger, og bad ham om at vie dem. Imidlertid tilstod han, at de ej havde Faderens, Msr. Levins, Samtykke, men denne var en fæl Tyran, der mishandlede Datteren, ikke vilde forgifte dem bort, fordi han levede af dem etc. Naar dette kunde bevises, mente Hamburger, kunde Manglen af hans Samtykke ej hindre. Men nu spurgte han, til hvad Religion Mamsel Levin bekendte sig. Svaret blev, at hendes Fader jo rigtignok var en Jøde, men at hun ej var opdragen i denne Religion, og tilsidst kom det herud, at hun slet ikke havde nogen Religion, men var en ren Hedning. Hamburgeren maatte nu raadføre sig med Biskop Rasmus Müller, og denne skrev til Politiet om Oplysning, om Levin var en Tyran, og til Kancelliet, om han turde vie Price til en Hedning. Hvad Politiet svarede, vides ikke, men Kancelliet mente, at de kunde gifte sig, da der muligen saa kunde falde lidt Kristendom ind i Mamsellen. Nu skulde imidlertid Rasmus Müller have nogle nærmere Oplysninger indhentede hos Jomfru Levin, formodentlig om Alder etc. Til at indhente disse, som han ansaa for nødvendigt maatte ske mundtligt, faldt han først paa at sende sin Søn, men betænkte sig paa Sønnens Trylleskabning. Nu fik han fat paa en Student Lunding, der er forlovet, og som han tænkte vel kunde staa imod; men da han spurgte ham, om han vilde, ytrede denne saa megen Glæde, at han ej heller turde sende ham, men besluttede sig til selv at gaa. Virkelig saas han faa Dage efter snige sig over Breschen i Volden (thi Vesterport er spærret, da den staar under Reparation) ud paa Vesterbro.<sup>2)</sup> Den hele Historie er i sig selv morsom, men især derved, at Harlequin Levin her spiller Cassanders komiske Rolle, og at den giver saa god Afskildring af Rasmus Müllers Karakteristik.

Juli 4. Dr. David bliver i denne Tid en hovedrig Mand og Kristen, da hans gamle Fader (for hvis Skyld han ej har villet forlade den jødiske Religion) nu er død.

<sup>1)</sup> Se ovenfor.

<sup>2)</sup> Til Morskabstheatret, omtrent ligeoverfor Skydebanen.

Juli 11. Af en Jacob le bibliophile<sup>1)</sup> er udgivet en Bog (Les deux voux), en Roman, der ej blot foregaar i Frants I's Tid, men og er skreven i den Tids Sprog og fuldkommen i dens Aand, og som Revue de Paris roser meget. Jeg havde engang tænkt paa noget lignende<sup>2)</sup>.

— 17. Manthey har følt sig fornærmet ved Y. Z.'s<sup>3)</sup> Bemærkninger om den sidste Vinters Theater-Repertoire og har klaget hos Kongen; denne har derpaa affordret Heiberg en Erklæring om denne Sag, og Heiberg skal have overleveret et langt og godt Indlæg desangaaende.

— 23. Manthey lod først Heiberg besøge ved en Tjener med mundtlig Spørgsmaal om, hvem Y. Z. var; Heiberg svarede naturligvis, at det kunde han ikke sige. Dagen [efter] kom Tjeneren igen og skulde spørge, hvad Hensigten havde været med hine almindelige Betragtninger over Repertoiret. Til dette svarede Heiberg, at sligt kunde han ikke saaledes uden videre indlade sig paa etc. Derpaa fik Heiberg endeligen et Brev fra Direktionen, dog kun underskrevet af Manthey ene, med Underretning om, at Kongen var vred, at Heiberg havde handlet skammelig ved som Theatrets Embedsmand at modtage Bidrag til sit Blad, hvilke reve løs paa det og dets Bestyrelse etc. Heiberg troede, at Kongen rent var udenfor denne Sag, men erfarede siden, at han virkelig var opbragt paa ham. Iøvrigt skrev Heiberg saa sin Deduction, og ved en Audiens, som han havde for faa Dage siden, sagde Kongen til ham, at han skulde være rolig for denne Sag, og at Alt vel vilde jævne sig. I Begyndelsen derimod var Vreden stor, og nok Afsættelsen fra Theater-Oversætter-Posten etc. det mindste, som der tænktes paa.

— 24. Molbech<sup>4)</sup> har ej i 20 Aar været paa Komædie.

<sup>1)</sup> Det bekendte Pseudonym for P. Lacroix.

<sup>2)</sup> En Plan, som J. delvis realiserede med Skuespillet „Trolddom“ i 1847. Jvfr. B. Durloo: Lidt om Trolddoms Forfatter, P. V. Jacobsen, Kbh. 1889, og Jacobsens egen ejendommelige Introduction, aftrykt i Udgaven af Skuespillet, 1889.

<sup>3)</sup> Under dette Mærke skrev C. N. David Theaterkritiker i Heibergs „Flyvende Post“.

<sup>4)</sup> Chr. Molbech var 13. Juli 1830 bleven udnævnt til at indtræde i Direktionen for det kgl. Theater i Rahbeks Sted.

Juli 30. Manthey køber paa Theaterauktionerne her, (eller underhaanden derfra) de tragiske Princesseers aflagte Atlaskes- og Silke-Klædninger, hvorpaa hans Døtre maa benytte dem i de store Selskaber, de komme i, da han ej har Raad til at købe Tøjet fra nyt af. De havde nyligen beklaget sig meget derover for Kildes Søster.

August 8. Kongen her sagde, da han hørte om Carl 10des Forjælgelse, at det ikke skadede: han havde vel fortjent det, da man bør holde sit Ord. — Molbech vilde forleden (fortalte han til Fabricius) forberede sig lidt til sit dramatiske Censorembede og tog derfor en ny trykt Komædie for at læse igennem. Men han kunde ikke holde ud at læse 1ste Akt til Ende, saa slet og flov fandt han den; det var „Amors Geniestreger“. — Madvig er rent betagen af Hypokondri; han anser Filologien for en aldeles unyttig Videnskab; Historien ligesaa; kun det praktiske føler han noget Lyst til og ytrede for Alvor, at han ønskede at kunne tage juridisk Attestats.

— 9. Dr. David skal meget snart døbes; Abrahams er det. Der er Skik, at, naar en Jøde er gaaet over til den kristelige Religion, bliver han Dagen derefter præsenteret for Biskoppen. Den unge Holten<sup>1)</sup>, der døbte Abrahams, førte derfor denne Dagen efter op til Rasmus Müller. Da Holten havde sagt, at det var Lektor Abrahams (Müller kender ham forresten naturligvis), som var traadt over til den kristelige Religion, sagde Müller: Ja! De har formentlig lært den at kende allerede i Deres Skoletid. Dette bejaede Abrahams, og da nu Müller ikke vidste mer derom at sige, begyndte han efter nogle Sekunders Tavshed: Tør jeg spørge Dem, har De faaet mange nye franske Bøger i „Athenæum“ i den sidste Tid?

— 25. Madvig var igaar Aftes hos mig; han vilde læse til juridisk Examen, og at jeg skulde manuducere ham; efter en lang Samtale besluttede han sig til for det første at betænke sig en Maaned.

<sup>1)</sup> N. C. Holten, f. 1800, Sognepræst til Skuldeløv og Sælsø paa Sjælland.

Septbr. 6. De unge Mamsels Levin gaar til Præsten (Hamburger), denne skal have sagt, at de ikke kunde læse; han maatte først lære dem det.

Septbr. 15. Ved Opførelsen af „Den Stumme i Portici“ forleden havde nogle radicale Imitatores fundet paa at klappe paa det Sted, hvor Pariserne i den senere Tid pleje at gøre Støj, nemlig hvor Folket afvæbne Soldaterne, men da denne Scene naturligvis efter vort Theaters ringe Evne i deslige store Scener tog sig noget fattige og komisk ud, var Publikum saa meget mindre i Stand til at have Medfølelse med hine Klappere og lo den ud.

Oktober. 3. I Torsdags var der Koncert i Foreningen med Spisning bagefter. De svenske Naturkyndige, som havde været i Hamburg, vare der med; iblandt disse vare Folk især begærlige efter at se Berzelius og vare meget glade over ham. Lidt efter lidt overkom dem en saadan Enthusiasme, at endel unge Medicinere bad Berzelius, om han vilde klippe sine Skøder af og gennem Senioratet fordele dem til samtlige Tilstedeværende til et Minde om ham; han afslog det, men siden den Tid gaar Øhlenschlæger, som hørte det, om med en Saks i Lommen for straks at være parat, hvis nogen skulde komme med en lignende Begæring til ham.

— 10. Øhlenschlæger har faaet et aarligt Tillæg af 400 Rdlr. som Professor, imod at han examinerer ved Artium i Tysk; nu har han omtrent 2000 Daler af Universitetet uden at gøre for 2000 Sk. Nytte dér.

— 21. Molbech skændes jævnlig i Redaktionen for Maa-nedsskriftet; det er sædvanlig Ørsted, som maa holde Hus med ham, og for hvem Molbech er bange. Madvig fortalte, hvorledes for kort siden Molbech, der længe havde siddet og talt „in den Luft hinein“ om „Sproget“ og „Kærnen af Sproget“ osv. pludselig tog Flugten ud af Døren, da Ørsted endelig begyndte at spørge ham om, hvad han da egentlig med klare Tanker vilde forstaa ved Sprogets Kærne.

Decbr. 30. Da „Gienganger-Brevene“ vare udkomne, og dette saas i Aviserne, uden at de dog vare ankomne til Sorø,



holdtes der et stort Raad under Præsidium af Hjort<sup>1)</sup>, om hvorledes man skulde forberede Hauch. Denne, der vel altsaa som en poetisk Gejst ej læser Aviserne, blev derefter underrettet om, at han maatte være beredt paa at faa et Skrift at se, der sikkert var propfuldt af Grovheder mod ham.

## 1831.

Januar 16. De Danske fik for kort siden et Preat i Kiel; (Flor<sup>2)</sup>) befinder sig meget ilde dér.

— 21. Til Kongens Geburtsdag siges, at vi skal have en Konstitution. Nogle sige, at kun Holsten faar en, Andre igen, at det bliver opsat for Hofsorgen; Møsting<sup>3)</sup> i Rentekammeret, at Holsten ej faar nogen Konstitution, før det Hele faar en.

— 31. Forslaget om beræthende Stænder i Hertugdømmerne skal Kongen have gjort aldeles uden at have spurgt andre, men Rescripterne, der ere daterede 11. Jan., skal have ligget længe hos ham, inden de afsendtes; formodenlig har han paa ny taget sig Betænkning.

Februar 20. Da der hos Prinds Christian i Selskab ytrede, at „Gienganger-Brevene“ var det mærkeligste Produkt der i lang Tid var kommet frem, sagde Øhlenschlæger, der ogsaa var tilstede, sagte til sin Sidemand, at naar *det* var det mærkeligste, vidste *han* ikke, hvad der var mærkeligt.

— 27. Kjældermandssygen hersker her i denne Tid, det er den Sygdom at gøre og more sig ved at gøre Kældermand.

Marts 30. En 60 Personer her i Staden, af alle Slags, Studenter, Bogbindere etc., ville indgaa med en Ansøgning om at maatte udgøre en separat Kirke og faa Grundtvig til Præst; de ville leje dem en Kirke paa Christianshavn.

Maj 11. Det nye Ugeblad kommer nok ikke saa snart<sup>4)</sup>,

<sup>1)</sup> P. Hjort, f. 1793, Lektor i Tysk ved Sorø Akademi.

<sup>2)</sup> C. F. Flor, f. 1792, Prof. v. Univ. i Kiel i dansk Sprog og Litteratur efter Heibergs Afgang i 1825.

<sup>3)</sup> Møsting, f. 1759, fra 1813—42 Finansminister og Præsident i Rentekammeret.

<sup>4)</sup> Hermed sigtes aabenbart til „Fædrelandet“, hvoraf første Nummer udkom i September 1834.

forleden var jeg hos David og talte med ham; iblandt andet ytrede jeg med Hensyn til dette Blad, at det vilde blive d'Hrr. vanskeligt at faa et ret Publikum; der hersker endnu saa stor Afstand her mellem de Forstandige og de Dannede paa den ene Side og den store Mængde paa den anden Side, at et Blad almindeligt for begge Klasser ej vel lader sig tænke. Han mente Jo, og spurgte mig blandt andet, om jeg ikke troede, at naar der leveredes politiske Oversigter, omtrent som de politiske Breve i „Flyveposten“ over Julidagene, disse da vilde være for alle.

Juni 2. Imorgen kommer Konstitutionen; man taler om at illuminere: men de, der have læst den, mene, at der ikke er saa overmaade meget at glæde sig over.

— 5. Prins Christian taler meget i Statsraadet, og Sager, der refereres der, bliver oftere sendte tilbage for at forsynes med yderligere Oplysninger, som han savner. I Konstitutions-sagen skal han have holdt med Stemann, ja være gaaet videre end denne.

— 8. Der hersker stor Ligeegyldighed blandt Folk i Henseende til Konstitutionssagen.

Juli 5. I Bager Hamborgs Hus fik 7 Bagersvende Kolera, nemlig Diverse og Brækning, af Koldskaal, Flæskekage og opsat Mælk; Hamburg selv raabte paa sin Ulyksalighed, at han som gammel Mand skulde lide det, at hans Sted var det første, hvor Sygdommen viste sig, og da Lægen kom og fandt de andre brækkende sig, fandt han Bageren selv i det inderste af hans Værelser med et Par Flasker Portvin. — Paa Nørrebroestreatret vilde Publikum forleden prygle en Ildfræsser, der tillige gjorde Herkuleskunster, da det opdagedes, at en svær Møllesten, han skulde bære, var af Pap.

— 17. Studenterforeningen fejrede forleden sin Geburtsdag ude paa Sommerværelserne paa Vesterbro; om Natten Kl. 3 droge de hjem over Farimagsvejen ind af Nørreport og op paa Torvet udenfor Studiegaarden, alt med fuld Musik; der raabte de Hurra og skiltes. Ligesom forleden Aar troede Øhl.<sup>1)</sup>, at

<sup>1)</sup> Øhlenschläger boede da i Stuen i Bispegaarden.

det var ham, de havde raabt Vivat for, og havde alt om Morgen skrevet et Taksigelsesbrev til Foreningen, da han dog pludselig betænkte, at det dog var bedst at høre sig for først. Det gjorde han da til Held for sig selv.

August 4. Heiberg siges at have haft Bryllup med Jomfru Pætges.

Septbr. 3. P. Møller talte jeg et Øjeblik med igaar hos Reitzel; han havde megen Hast, men blev yderlig henrykket ved at se mig; da vi havde komplimenteret hinanden, og jeg fortalte ham om Chr. Winthers Hilsen til ham, blev han meget distraet og indlod sig derpaa — i Anledning af Reitzels Familie — i en dybsindig Undersøgelse om Personer, som havde 5, dem der havde 10, og dem, der havde 15, 20, eller vel endog 25 Børn; men da han pludselig midt deri erindrede sig, at han skulde holde Forelæsning Kl. 11 (Klokken var over et Kvarter paa 12) styrtede han ud af Døren. — Sygdommen [∴: Koleraen] ude i Landet tiltager og udbreder sig mere og mere; der er allerede til forskellige Tider i den sidste Uge, efter vedk. Distriktskirurgers Begæring, sendt en Snes Læger her fra Byen ud. Især i Præstø Amt huserer den stærkt, er meget smitsom og medfører ingen ringe Mortalitet; i et, vel ej lille, Sogn døde der 13 Mennesker i 2 Uger; paa Herregaardene ligge mange Steder Mand, Kone, Børn, Karle, Piger, allesammen syge; flere Steder har der ved hele Byer kun været en halv Snes Mennesker istand til at bidrage til Høsten, og fra Herregaardene maa der ofte sendes ridende Bud halve Mile for at faa fat paa Smaatøse, der kunne malke Køerne. Imidlertid er man, — formodentlig for at man i Udlandet ej skal tro, at det er Kolera, — meget bange for at lade det blive bekendt, at Sygdommen er saa betydelig; i det kgl. Reskript, der kom forleden om, at der ej skulde afholdes Efteraarsmanøvre, stod der angivet som Grund den „ondartede og smitsomme“ Sygdom, som var udbrudt i Sjælland etc.; men i Bekendtgørelsen fra Kancelliet af Reskriptets Indhold bleve disse Ord udslettede.

Septbr. 21. Chr. Winther igaar hos mig og spurgte ud om den Pris, Selskabet for de skønne Videnskaber iaar har udsat

for 4 Romaner af dansk Historie<sup>1)</sup>); han tænker paa at skrive saadanne. Poul Møller, som han havde ytret dette for, forelæste ham et Smædedigt over denne Prisudsættelse.

Oktbr. 2. anbefaling af Prins Fritz paa en Ansøgning fra en Skomager om at blive Hofskomager: „N. N. er en god Skomager, hvilket jeg hved, hvilket herved Attesteres.“

— 7. P. Møller været hos mig forleden; han skriver endnu Digte, i det mindste satiriske, og talte den hele Aften ikke om Filosofi.

— 15. P. Møller har været her et Par Gange; han taler næsten slet ikke Filosofi, men meget om Poesi.

Novbr. 7. Om Søndagen holdes gudelige Forsamlinger ude paa Roligheden ved Kalkbrænderiet hos Lindberg<sup>2)</sup>. En Hoben Folk, mest unge Studenter, løbe derud af Kaadhed og Nysgærrighed. De have en lille ægte evangelisk Psalmebog, dog kun bestaaende af 3—4 Blade, som uddeles gratis til enhver, som kommer der.

— 12. I „Dagen“ stod for kort siden indrykket et Stykke om en udmærket dansk Digter, der var nærved at ende i samme Trang og Elendighed, som Evald endte sine Dage; denne Digter var Bredahl, der beboer og driver en lille Bondegaard ved Sorø. Forfatteren af hint Stykke opmuntrede til Understøttelse af ham. Collin og flere have taget sig af Sagen, og i Studenterforeningen vil blive givet en Aftenunderholdning, hvor Damer kunne komme med som Tilhøreri, til Fordel for ham.

Decbr. 13. Ryge drikker, og for noget siden var han betydelig drukken, da han spillede Stærkodder, saa Publikum endog hyssede ad ham.

— 19. Af en tysk Taschenbuch, hvori „Claras Skriftemaal“, der er indflettet i Lieutenants „Historien i Flyveposten“, er kommen ud paa tysk, ses, at Kruse<sup>3)</sup> er dens Forfatter;

<sup>1)</sup> Som bekendt fik ingen Prisen, men H. P. Holst og Fr. Paludan-Müller hæderlig Omtale.

<sup>2)</sup> J. C. Lindberg, f. 1797, 1828 Magister, havde i 1830 begæret sin Afsked som Adjunkt ved Metropolitanskolen.

<sup>3)</sup> L. Kruse, f. 1778, nød i Aarhundredets første Decennier nogen Anseelse som Romanforfatter, saa det er ikke helt uden Grund, naar Jacobsen nævner ham.

det er deraf rimeligt, at han ogsaa er Forfatter af Hverdags-historien etc.

## 1832.

Januar 17. Frits blev forleden fuld hos Officererne paa Vagten og blev baaren over. Hos Rømeling<sup>1)</sup>, hvor han ej maa komme, vilde han med Kaarden i Haanden trænge sig ind, men blev afslaaet. Kongen sagde, da han hørte det: „Det Menneske vil snart lægge mig i Graven.“

Februar 19. Grundtvig har prædikedet for Brødrene paa Kalkbrænderiet, og Harnsen prædiker paa Amager; desuden holdes smaa Prædike-Forsamlinger omkring i Byen, især et Par Steder paa Christianshavn. Unsgaards Pige bad forleden sit Herskab, om hun maatte gaa ud, hun vilde hen i Christenbernikovstræde, hvor der holdtes saadanne dejlige Prædikener hos en Skomager i en Kælder der. — Lindberg vilde forleden have Audiens hos Kongen; men da han kom ind, og Kongen saa, hvem det var, sagde han: „Med Dem vil jeg ikke have noget at tale“; hvorpaa han drejede sig paa sin Hæl og gik hen til det bekendte Vindue, hvor han altid stiller sig efter hver enkelt endt Audiens.

Marts 16. Prins Fritz skal snart rejse paa Søfart med en Fregat; han lærer i denne Tid Sømandsskab.

April 10. Hertz's Demaskering og Daab.

— 22. Iøvrigt sværmes her betydeligt for Tidsskrifter: baade Heiberg og Ørsted have talt med Hertz om et saadant, som hver tænkte paa at sætte i Bevægelse, og David har talt om et tredje til Thortsen.

— 29. Birch, Auditøren ved Studenterkorpset, kom paa Knirsch's Kaffehus ved Billardet i Skænderi med et ungt Menneske ved Navn Anker og gav ham et Ørefigen; denne udfordrede ham nu, og i sin Forlegenhed derover svarede hin, at han ej kunde være bekendt at slaas med En, der fik Ørefigen. — Thiele fik, da han overrakte Kongen sin Thorvaldsen<sup>2)</sup>, Grov-

<sup>1)</sup> Kammerherre, Oberst og General-Adjutant H. H. v. Rømeling.

<sup>2)</sup> Første Bind af J. M. Thieles Værk „Den danske Billedhugger Bertel Thorvaldsen og hans Værker“ udkom i Slutningen af 1831.

heder af ham, fordi han ikke var bleven dermed indtil Th.'s Død, og dels fordi han havde brugt Kobberstik og ej Stentryk.

Maj 8. Poul Møller, der iøvrigt ej er meget at stole paa, forsikrer, at Heiberg ingenlunde er ret hjemme i sin Hegel.

— 17. Øhlenschläger har erklæret, at den danske Poesies gyldne Tid nu er forbi, og at man ej gør andet end søge at nedbryde og ødelægge den aldeles; at det vil vare længe, inden der kommer en Mand som han, og at han; da man nu vender ham Ryggen, vil begynde at skrive djærvt om Litteraturens Forfald. Han vil derfor begynde at skrive et kritisk Tidsskrift<sup>1)</sup>. Aarsagen til hans store Vrede er „Rübezahl's“ og „Billedet og Bustens“ slette Modtagelse<sup>2)</sup>. — Ryge er nu hyppigere og hyppigere, ja næsten hver Aften han spiller, overstadig drukken, skønt det sjældent mærkes tydeligt af andre end de Medspillende. — Nathanson, der havde Audiens hos Kongen for at overrække ham sin Bog<sup>3)</sup>, samtalede længe med ham og fik Tilladelse til at oplæse en Del deraf, — om Danmarks nuværende Tilstand i finansiell Henseende.

— 28. Naar et — hvilket som helst — Stykke paa Theatret bliver udpebet, om end kun nok saa lidet, maa Holstein dog straks, endnu samme Aften, ud til Kongen for at gøre Indberetning derom, og bliver Kongen, som tror at se noget Oprørsk deri, regelmæssig hver Gang vred over slig Piben. Hver Gang der gives et nyt originalt eller oversat Stykke, gaar Holstein derfor i endnu langt pinligere Forventning paa Theatret end Forfatteren og Oversætteren, og, naar alting gaar godt, lettes

<sup>1)</sup> „Prometheus“, der begyndte at udkomme 1832.

<sup>2)</sup> Baade Ø.'s dramatiske Eventyr „Rübezahl“ i tre Acter (opført 1. Gang 26. Marts 1832) og Syngestykket „Billedet og Busten“ med Musik af A. P. Berggreen (1. Gang 9. April s. A.) fik en meget krank Lykke og gik kun nogle faa Gange over Scenen. Efter Jacobsens Udsagn skal Ryge, der spillede „Rübezahl“, paa en af Prøverne have smidt sin Rolle for Ø.'s Fødder med den Bemærkning, at „det Snavs vilde han ikke spille i.“

<sup>3)</sup> M. L. Nathanson, f. 1780, havde efter sit Hovedværk „Danmarks Haudel, Skibsfart, Penge- og Finansvæsen 1730—1830“, I—III (1830) udsendt en Fortsættelse af samme: „Udførligere Oplysninger om Handels- og Finansvæsenet i Chr. VII's og Fr. VI's Regeringstid“ (1832). Det maa altsaa være det sidste, Talen her er om.

ham en Sten fra Hjærtet. — Phister er i en bestandig Penge-trang, der driver ham til meget ugenert at laane Marker, ja Skillinger af de andre; ligeledes har han dagligen en Mængde Anekdoter og sælger af disse til Lysthavende for 4 à 8 Sk., og paaser deres Betaling paa det nøjeste. Da han ofte, som han siger, i flere Dage intet har at spise, saa slaar han sig som Snyltegæst, helst til Nielsen, hvem han i Forvejen vinder ved en næsten karikaturmæssig Enthusiasme over hans Spil.

Juni 2. Prins Christian tager nu imellem med Følge til Klampenborg og lader servere The paa Bakken i Haven for at tage Søen i naadigst Øjesyn.

— 28. Øhlenschlæger har besluttet at efterligne Heiberg og være god og from mod Folk og ikke mere vise den ube-sindige Hovmod, han hidtil har brugt at bære til Skue. Han har Stof for tre Aar til sit Maanedsskrift i de Forelæsninger, han da holdt ved Universitetet, og som han efterhaanden vil lade aftrykke der. Desuden kommer der Poesier og Smaaaf-handlinger af ham og andre. Nogle sige, at der især, eller dog for en Del skal skrives mod Heiberg og Hertz.

Juli 13. Der har i længere Tid ved Universitetet og i Konsistoriet været Tale om at indgaa med Forslag om at afskaffe Latinen, ej blot ved Examinere, men ogsaa, efter Nogles Ønske, ved Disputatser og Højtideligheder. Efterat Øhlenschlæger forleden havde holdt sin Afskedstale som Rektor, sagde Mynster, at nu saa man dog, det var godt for noget, at Talerne holdtes paa Latin; ellers vilde Øhl. have prostitueret sig dobbelt saa meget. Hans Tale skal ogsaa have været bestialske, og især et Afsnit deraf om Göthes huslige Forhold et Mønster paa Mangel af Delikatesse.

Aug. 11. Ingemann har skrevet en ny stor Roman af det fædrelandske Slags<sup>1)</sup>.

Septbr. 1. Browns „det danske Hofs hemmelige Historie under Chr. VII“<sup>2)</sup>; det er alle de ældre bekendte Rygter, tilsat

<sup>1)</sup> „Prins Otto af Danmark“.

<sup>2)</sup> John Browns „The Northern Courties“ (1—2. London 1818) udkom i Uddrag og Oversættelse ved C. N. Schwach i Christiania 1832 med Titlen

med en lille Sauce, ret godt fortalt. Den er forbuden her, siges der. Fra Studenterforeningens Læsebord maatte den borttages „uden Opsigt“. — Væddeløbene<sup>1)</sup> er der talt en Del om; men man interesserer sig dog ikke meget for dem.

Septbr. 8. Forlæggeren af den ny paatænkte Oversættelse af Göthe har forespurgt i Kancelliet, om han maatte lade ogsaa „Werther“ oversætte, hvorimod er et ældgammelt Forbud<sup>2)</sup>. Da dette Forbud er sket efter en Betænkning fra det theologiske Fakultet, maa det nuværende Fakultet, mener man, først høres, førend Forbudet kan hæves.

— 26. Hertugen af Augustenborg givet 130 Daler for en dansk Hest, kaldet den Harlekin Patriot, ført den om her som Eksempel paa et Asen, og solgt den for 30 Daler. Den købtes straks derefter for 120 Daler og er siden udbudet for mere.

Oktbr. 8. Forlovelsen mellem Phister og Frøken Øhlenschlæger<sup>3)</sup> er deklareret; hun, der har Talent, vil gaa til Theatret. De gaa og kysse hinanden ved højlys Dag i Byens Omegn.

### 1833.

Marts 31. „Dronningen paa 16 Aar“<sup>4)</sup> gør Lykke ved Spillet. Andersens Oversættelse var meget slet, da den indleveredes; Molbech gav sig lidet til at makke paa den; siden faldt Kirstein<sup>5)</sup> paa at se Originalen efter: de endog lidet vanskelige Steder havde Andersen sprunget over og misforstaaet det øvrige; der maatte da en General-Revision til.

April 29. Hverdagshistoriens Forfatters Noveller udkomne;

„Det danske Hofs hemmelige Historie 1752—72“. Bogen var længe forbudt i Danmark.

<sup>1)</sup> De første Væddeløb afholdtes paa Nørrefælled i 1832; det var Hertug Christian Frederik af Augustenborg, der i sin store Interesse for Hesteavl fik dem arrangeret.

<sup>2)</sup> „Werthers Leiden“, oversat af P. N. Nyegaard 1776, var efter det theologiske Fakultets Betænkning bleven forbudt „som et Skrift, der bespottet Religionen, besmykker Lasterne og kan fordærve gode Sæder.“

<sup>3)</sup> Om denne Forlovelses Forhistorie se Korrespondancen mellem Hauch og P. Hjort i dennes „Udvalg af Breve fra Mænd og Kvinder“, 1867.

<sup>4)</sup> „Dronningen paa 16 Aar“ af Bayard opført 1. Gang 29. Marts 1833, overs. af H. C. Andersen.

<sup>5)</sup> Justitsraad C. L. Kirstein, f. 1797, var traadt i Mantheys Sted som Direktør med Forpligtelse til at varetage Censuren og Økonomien.



et Mæcenat Exemplar tilstillet mig med en Kopi-Skrivelse fra Heiberg, hvori noget Drilleri og mange Komplimenter. Jeg kan ikke tro andet, end at Heiberg selv er Forfatteren. — La Grippe hersker meget stærkt i Byen, og Dødeligheden tager til. For en Del er vel ogsaa dette, skønt for en Del tillige Flyttedagen m. m. Skyld i, at der forleden fandtes omtrent 20 Personer henliggende som fundne døde i Lighuset ved Langebro.

Juni 14. Jeg bliver Assessor i Lands-Overretten etc.

---

### Til Redaktionen af Personalhistorisk Tidsskrift.

---

I Anledning af Hr. Kapt. Meidells Skrivelse i sidste Hefte af Personalhistorisk Tidsskrift (4. R. I S. 268) beder jeg om Plads for følgende Bemærkninger.

At jeg i Citatet af Hr. Meidells Bog er kommet til at skrive den 9. i Stedet for den 5. Juli, beror paa en Skrivefejl, som jeg meget beklager.

Derimod finder jeg iøvrigt i Hr. Meidells Skrivelse intet, der svækker mit „Angreb“ paa hans Bog.

For det første kan man nu éngang ikke paa Dansk sige om en Mand, at han bliver „dræbt“ den 5. Juli og endnu er i Live halvandet Døgn senere. Ingen Læser af „Billeætten“ vil tænke sig andet, end at Otte Emmiksons Dødsdag var den 5. Juli. Heller ikke Ejler Brokkenhus bruger, hvad man efter Hr. Meidells Skrivelse er tilbøjelig til at tro, dette Udtryk; han skriver under d. 5. Juli: „blev O. E. forrædeligen „slagen“ i sit Hoved.“

Ligesaa afvigende fra almindelig Sprogbrug er Hr. Meidells Brug af Ordet „skutt“. Naar det i en moderne Bog hedder om en Mand, at han bliver skudt i 1565, vil næppe nogen Læser vente at finde ham i Live 28 Aar senere.

At anføre et Kompilationsværk som Vedel Simonsens Rugaard som „den bedste Kilde“ til et videnskabeligt historisk Værk, forekommer mig mærkeligt. Det kan hist og her lede én paa Sporet af en Oplysning, man ellers vilde have overset; som